21 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2005 ՈՒՐԲԱԹ 9 (3175)

Ազգ
Azg

Իլհամ Ալիեւը ուղեւորվում է Իրան

Հունվարի 24-ին եռօրյա այցով Իրանի Իսլամական Հանրապետություն է մեկնելու Ադրբեջանի նախագահը, հաղորդում է «Դեյ.ազ» ինտերնետային թերթը: Այցի ընթացքում ստորագրվելու է 8-10 փաստաթուղթ, Իլհամ Ալիեւը «լինելու է նաեւ Հարավային Ադրբեջանի մայրաքաղաք Թավրիզում»:

2003 թ. հոկտեմբերին իշխանությունը հորից ժառանգելուց հետո Ալիեւը երկրորդ անգամ է այցելում իսլամական հանրապետություն: 2004 թ. օգոստոսին պաշտոնական այցով Բաքու էր ժամանել Իրանի նախագահ Խաթամին:

«Շարղ» գործակալությունը հաղորդում է, որ հունվարի 27-ին Իլհամ Ալիեւն ուղեւորվելու է Լեհաստան, փետրվարին՝ Իտալիա, մարտին՝ Թուրքիա: Այս տարի նախատեսված են Ադրբեջանի նախագահի պաշտոնական այցելությունները Սաուդյան Արաբիա, Պակիստան, Չինաստան եւ Հունաստան:

Կփոխվե՞ն ջրի կամ էլեկտրաէներգիայի սակագներն այս տարի

Մեր հարցերին պատասխանում է հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի նախագահ Ռոբերտ Նազարյանը

Հանրային ծառայություններից որեւէ մեկի սակագնի հնարավոր փոփոխության մասին հայտնվող լուրերն անգամ անմիջական արձագանք են գտնում բնակչության շրջանում: Դա բնական է, քանի որ ջրից, էլեկտրաէներգիայից կամ այլ ծառայություններից օգտվում են բոլորը, եւ փոփոխություններն այստեղ ուղղակիորեն ազդելու են ամբողջ բնակչության վրա: Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի նախագահ Ռոբերտ Նազարյանի հետ մեր հարցազրույցում, ի թիվս հանձնաժողովի առաջիկա անելիքների, բնականաբար, անդրադարձանք նաեւ սակագների հարցերին:

- Պրն Նազարյան, որո՞նք են լինելու Ձեր անելիքներն այս տարի, նկատի ունենալով նաեւ, որ եւս երկու ոլորտ է (կապը եւ երկաթուղին) ընդգրկվելու հանձնաժողովի կարգավորման դաշտ:

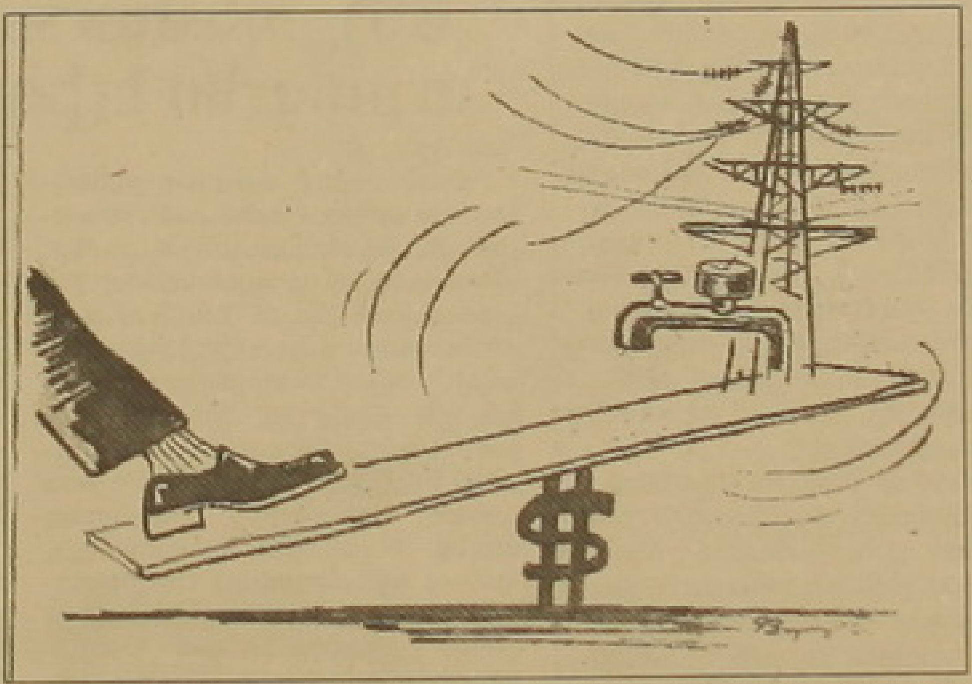

- Նախ նշեմ հանձնաժողովի գործունեության հիմնական գործառույթներից մի քանիսը: Դրանք հետեւյալն են՝ լիցենզավորում, լիցենզիայի պայմանների սահմանում եւ վերահսկում, ոչ մրցակցային ջրամատակարարներին ջրային համակարգերի օգտագործման թույլտվության տրամադրում, էլեկտրական, ջերմային էներգիայի, բնական գազի եւ էներգետիկայի, ինչպես նաեւ ջրամատակարարման ծառայությունների կարգավորող սակագների սահմանում, այդ ծառայությունների մատակարարման եւ օգտագործման կանոնների սահմանում, սպառողներին սպասարկման որակի վերաբերյալ ընկերություններին ներկայացվող պահանջների սահմանում եւ այլն:

Տես էջ 4

«Չկա արդարություն առանց ազատության»

Հայտարարեց նախագահ Բուշը երդմնակալության ժամանակ

Հակառակ ցրտին եւ ձյանը հարյուր հազարավոր ամերիկացիներ (ըստ ոմանց՝ կես միլիոն) երեկ Երեւանի ժամանակով ժամը 21-ին ներկա գտնվեցին Մ. Նահանգների փոխնախագահ Դիկ Չեյնիի եւ այնուհետեւ նախագահ Ջորջ Բուշի երդմնակալության արարողությանը: Շուրջ 6000 ոստիկաններ եւ 7000 զինվորականներ, չհաշված գաղտնի ծառայության աշխատակիցներին, հսկում էին արարողությունը, որը տեղի ունեցավ Կապիտոլ Հիլի շրջաքակում եւ հարակից տարածքներում եւ արժեցավ 40 մլն դոլար: Մայրաքաղաք Վաշինգտոնի 100 փողոցներ փակված էին երթեւեկության առաջ, բազմաթիվ դիտակահարներ դիրք էին գրավել տարբեր շենքերի տանիքներին: Գործի վրա էին վարժեցված շները, իսկ «Պատրիոտ» հակաօդային հրթիռները հսկում էին երկինքը:

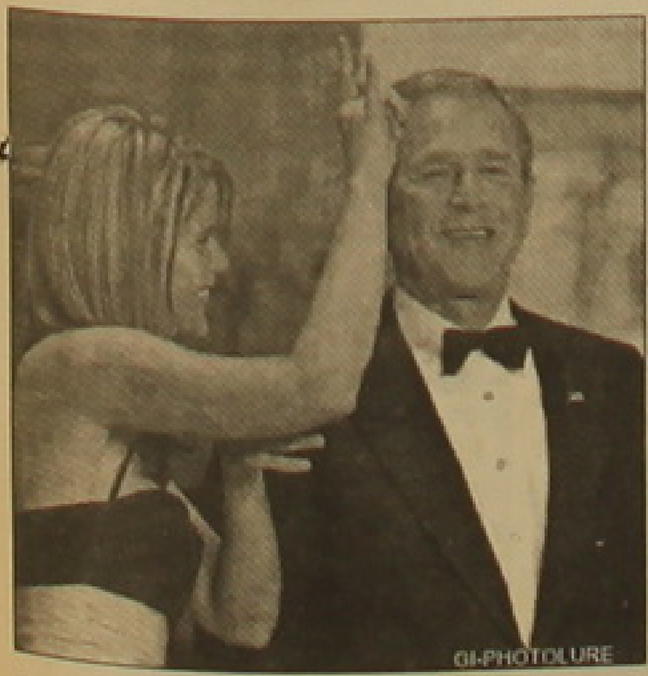

GI-PHOTOLURE

Երդմնակալությանը հետեւած նախագահական ճառը տեւեց 17 րոպե եւ ծափահարություններով ընդմիջվեց բազմաթիվ անգամ: Ըստ BBC-ի, 21 անգամ տեքստային փոփոխությունների ենթարկված ճառը հիմնականում նվիրված էր «ազատության ուժի» գաղափարին եւ դրա տարածմանը (կարելի է կարդալ՝ պարտադրմանը) աշխարհում: Նախագահը քանիցս կրկնեց, թե «չկա արդարություն առանց ազատության» եւ ավելացրեց. «Մեր աշխարհում խաղաղության լավագույն հույսն ազատության տարածումն է ողջ աշխարհում»: Սրանով նախագահ Բուշը հասկացրեց, որ իր 2-րդ պաշտոնավարության ընթացքում չի փոխելու իր երկրի արտաքին քաղաքականությունը:

BBC-ի քաղաքական մեկնաբան Ռոբ Ուաթսոնը գիշերը Վաշինգտոնից ասաց, թե նախագահի թեեւ իր 2-րդ շրջանի պաշտոնավարությունն սկսում է ընտրական հանգիստ հաղթանակի պայմաններում, սակայն ստիպված է դիմագրավել բազում մարտահրավերների: Իրաքում պատերազմը հետզհետե ոչ ժողովրդական է դառնում ամերիկացիների համար, եւ Բուշի վարկանիշը երկրում (շուրջ 50 տոկոս) ամենացածրն է վերընտրված որեւէ նախագահի համար Այզենհաուերից (1957 թ.) ի վեր:

Արեւմտյան այլ մեկնաբաններ երեկ գիշեր կրկնեցին, որ ամերիկյան հասարակությունը իրոք երկփեղկված է:

Յուշչենկոյի առաջին այցը կլինի Մոսկվա

Ուկրաինայի նախագահ Վիկտոր Յուշչենկոն, ըստ BBC-ի, հայտարարել է, որ առաջին պաշտոնական այցը կտա Մոսկվա, ընդ որում առաջիկա երկուշաբթի օրը՝ հունվարի 24-ին: Կիրակի օրը Ուկրաինայի խորհրդարանի շենքում տեղի կունենա նորընտիր նախագահի երդման արարողությունը: Երեկ Ռուսաստանի նախագահը շնորհավորել է Յուշչենկոյին՝ Ուկրաինայի նախագահական ընտրություններում հաղթելու կապակցությամբ: Ավելի վաղ Վլադիմիր Պուտինը ԱՊՀ մի շարք ղեկավարների հետ, որոնց թվում էր Ռոբերտ Քոչարյանը, շնորհավորել էր Վիկտոր Յանուկովիչին: Վերջինիս ընտրությունը, սակայն, վիճարկվել, ապա եւ չեղյալ էր հայտարարվել:

ԱՄՆ դեսպանատունը արգահատեց Էլիզաբեթ Ջոնսին

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Հունվարի 13-ին, ըստ ռուսաստանյան լրատվամիջոցների, Մոսկվայում լրագրողների հետ վիդեոկոնֆերանսի ընթացքում ԱՄՆ պետքարտուղարի օգնական Էլիզաբեթ Ջոնսը Մերձդնեստրի, Աբխազիայի, Հարավային Օսիայի եւ Լեռնային Ղարաբաղի մասին արտահայտվելիս այս երկրներում գործող վարչակարգերը համարել «քրեական» է անվանում եւ ընդգծում դրանց վերացման անհրաժեշտությունը:

Արտահայտությունն, ինչ խոսք, վիրավորական է նշված երկրների ղեկավարության համար, որոնց թվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ղեկավարությունը: Թվում էր, թե այս հանգամանքը կստիպի Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի արտգործնախարարություններին արձագանքել ԱՄՆ պետքարտուղարի օգնականի հայտարարությանը եւ տարակուսանք հայտնել այդ առնչությամբ:

Դրա փոխարեն հունվարի 18-ին ՀՀ Ազգային ժողովում մամուլի ասուլիս է հրավիրում պատգամավոր Համլետ Հարությունյանը՝ հրապարակելու համար «Արցախ» հայրենակցական միության հայտարարությունը: Միությունը խստագույնս դատապարտում է Էլիզաբեթ Ջոնսին, ընդգծում, որ Լեռնային Ղարաբաղում խոսք անգամ չի կարող լինել քրեական անջատողականների իշխանության մասին, ապա եւ ավելացնում. «Հուսով ենք, որ ԱՄՆ-ի բարձր ատյանները կարգի կհրավիրեն զբաղեցրած պաշտոնում իր գործունեությունն ավարտող տիկնոջը կամ կհերքեն ԶԼՄ-ներում տարածված նրա հայտարարությունը»:

Տես էջ 2

ՎԱՏԻԿԱՆ

Մայր աթոռի ներկայացուցիչը մասնակցել է Ս. Գր. Լուսավորչի հուշարձանի բացմանը

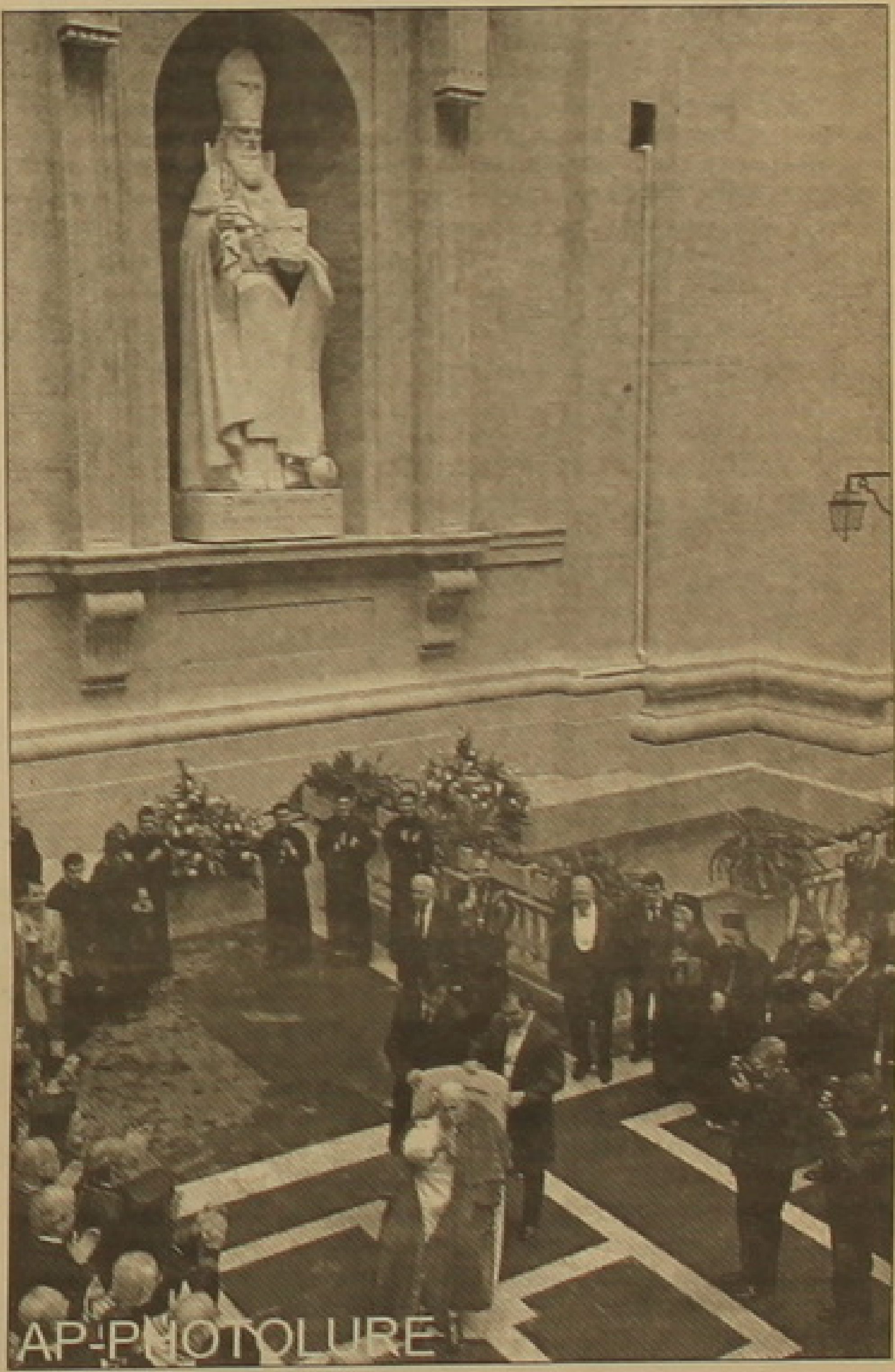

AP-PHOTOLURE

Նախորդ համարում հաղորդել էինք Վատիկանի Սբ. Պետրոս տաճարի արտաքին որմնախորշում հունվարի 19-ին Հովհաննես Պողոս Բ պապի ձեռքով օրհնված Սբ. Գր. Լուսավորչի հուշարձանի բացման մասին: Երեկ Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնից ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ նշված արարողությանը Մայր աթոռի կողմից մասնակցել է Կենտրոնական Եվրոպայի հայրապետական պատվիրակ Մեսրոպ արք. Գրիգորյանը:

Սրբազանը Հռոմում մասնակցելու է նաեւ Գրիգոր Նարեկացու 1000-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովին, ինչպես նաեւ ընթացիկ ամսվա 25-30-ին Հռոմում անցկացվող Կաթոլիկ եւ Հին արեւելյան ուղղափառ եկեղեցիների միջեւ աստվածաբանական երկխոսությանը:

Հոգեհանգստյան հատուկ պաշտոն

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի տնօրինությամբ սույն թվականի հունվարի 23-ին, հավարտ Սուրբ եւ Անմահ Պատարագի, Սուրբ Էջմիածնում եւ նրա աշխարհասփյուռ թեմերի եկեղեցիներում կատարվելու է հոգեհանգստյան հատուկ պաշտոն՝ ի հիշատակ 1990 թվականի հունվարին Բաքվում տեղի ունեցած ողբերգական դեպքերի հետեւանքով զոհ գնացած անմեղ հայորդիների:

Հանդուրժողականություն եւ աշխատանք նախկին ազատազրկվածներին

Նրանց մասին մտահոգվել են միջազգային կազմակերպությունները

Գոհար Խաչատրյան, 40 տարեկան, 3 երեխաների մայր. ազատազրկման է դատապարտվել խարդախության համար: Փողոցային առեւտրական է եղել, հիմա ուզում է խոհարարություն սովորել: Արդեն մի տարի ազատության մեջ է, բայց աշխատանք փնտրելու անօգուտ փորձերը այնքան են հուսահատեցրել, որ ասում է. «Ավելի լավ է բանտ վերադառնամ, քան թե մնամ այստեղ, առանց ապրելու միջոցի»:

«Բանտում հայտնվելուց առաջ առավինչ եմ աշխատել, մի ամիս է, ինչ դուրս եմ եկել, նույնիսկ անձնագիրը վերագրանցելու 1000 դրամը չունեմ: Գործ գտնելու հույսով եմ եկել այստեղ», սա էլ միջին տարիքն անցած մի տղամարդ է:

Թեքեյան մշակութային կենտրոնում երեկ անցկացված միջոցառման մասնակիցների կազմը տարբեր էր նմանատիպ միջոցառումներին հաճախակի ներկա նույնիսկ անզեն աչքի համար: Նյարդային ապրումների ու ծանր կենսակերպի դրոշմն էր դաջված դահլիճում տեղավորված մարդկանցից շատերի դեմքին: Նրանք նախկին ազատազրկվածներ էին, եւ առանց ազատազրկման պայմանական կալանքի ենթարկված անձինք՝ ճակատագրի ամենաթանր հարվածը հանգամանքների թե այլ գործոնների պատճառով ապրած մարդիկ:

Հայ նախկին ազատազրկվածներն արժանացել են Բաց հասարակության ինստիտուտ օժանդակության հիմնադրամի եւ «Վորլդ վիժն» կազմակերպության ուշադրությանը: «Հանուն ժողովրդավարական բարեփոխումների ազգային լիգա» հասարակական կազմակերպությունը նրանց աջակցությամբ իրականացնում է նախկին ազատազրկվածների սոցիալ-վերականգնողական ծրագիր: Կենտրոնը ստեղծվել է 1 տարի առաջ եւ արդեն հասցրել է որոշ գործ իրականացնել:

Աշխատանքն այսօր ամենադժվար հայթայթվող կենսական ապրանքն է, որ տարիներ անմատչելի է մնում նույնիսկ ազատազրկման վայրերում չհայտնված հասարակության մյուս հատվածի համար: Ազատության մեջ հայտնվելուց հետո էլ այս մարդիկ երկար ժամանակ, հաճախ մինչեւ իրենց կյանքի վերջը դատապարտված են կրելու անցյալի խարանը, խողարկված կամ առերեւույթ կշտամբանքներ: Շատ քիչ են այն գործատուները, ովքեր համաձայնում են աշխատանք տալ ոչ անբիծ անցյալ ունեցողներին:

1 տարվա ընթացքում կենտրոնը հասցրել է մասնագիտություն ուսուցանել 80 նախկին դատապարտյալի, նրանցից 18-ը կարողացել է աշխատանք գտնել: Մասնագիտությունները բոլորն էլ սպասարկման ոլորտից են: Ուսուցանվում են 4՝ խոհարարություն, վարսահարդարում, ավտոնորոգում եւ համակարգչային օպերատոր մասնագիտությունները: Յուրաքանչյուր մասնագիտության գծով անցկացվում է 3-ամսյա անվճար ուսուցում:

Այս տարի մասնագիտության ուսուցման ծրագիրը մի փոքր այլ ուղղվածություն ունի: Այս տարի ընդգրկվել են նաեւ հատուկ դպրոցների երեխաների ընտանիքի անդամները: Նրանց մեծամասնությունը եւ աշխատանք չունի: Հիմնականում սոցիալական պայմաններն են պատճառը, որ նրանց երեխաները հայտնվում են հատուկ կամ գիշերօթիկ դպրոցներում:

Կենտրոնը համագործակցում է ոստիկանության, զբաղվածության ծառայությունների, սոցիալական ապահովության նախարարության հետ: Զբաղվածության կենտրոնը 3 ամիսը մեկ ներկայացնում է այն կազմակերպությունների, ֆիրմաների ցանկը, ուր ազատ աշխատատեղեր կան նշված մասնագիտությունների գծով: Կենտրոնի հնարավորությունները, սակայն, սահմանափակ են: Երեկ մասնագիտություն սովորելու համար ցուցակագրվել էր 40 մարդ, եւ 150 նախկին ազատազրկվածներ ցանկություն ունեն նոր մասնագիտություն ձեռք բերելու: Ծրագրի ղեկավարները վարդագույն հույսեր էին տալիս նախկին դատապարտյալներին, սակայն նրանք լավ գիտեն, որ իրականությունն այլ է: Նրանց ավելի շատ մտահոգում էր ոչ թե նոր մասնագիտություն սովորելը, այլ սովորելուց հետո աշխատանք գտնելու անհույս հեռանկարը, առավել եւս իրենց կարգավիճակով:

Նրանց մի մասը հատել է 60 տարվա սահմանը, եւ աշխատանք գտնելը գրեթե անհավանական է համարում: Թերեւս առաջարկվող մասնագիտությունները ընտրվել են նաեւ տանը վարսավիրություն անելու, թխվածք թխելու եւ խանութ տանելու, համակարգչի հետ կապված պատվերներ կատարելու հաշվարկով:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐ

Պետհամալսարանին օգնում են նախկին ուսանողները

Վերջերս Միացյալ Նահանգներում կայացավ Ամերիկաբնակ համալսարանականների շրջանավարտների միության հիմնադիր համագումարը: Աշխատանքները սկսվել էին 1998-ից: Այս ընթացքում հստակեցվել էին միության խնդիրները, աշխատանքը: Երեւանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորման նախագահ Արսեն Քարամյանի գնահատականով՝ արտերկրում ապրող մեր շրջանավարտները հաճախ դրական, ռոմանտիկ հիշողություններ են ունենում իրենց ուսանողական տարիներից, միշտ ցանկանում են կապի մեջ լինել մայր բուհի հետ, եւ հիմնականում դրանով է պայմանավորված այս կառույցի ստեղծումը:

Մայիսին նախատեսվում է հեռուստամարաթոն կազմակերպել, որից հավաքված գումարներով կվերանորոգվի ԵՊՀ Դիլիջանի ուսանողական մարզաառողջարանային համալիրը: Այդ բազան սկզբում՝ 1960-ականների կեսերից, գործում էր որպես վրանային ճամբար, ապա կառուցվեցին փայտաշեն տնակներ, որոնք էլ մինչ օրս գործում են: Այսօր համալիրն անմխիթար վիճակում է: Աշխատանքների համար նախատեսվում է 150-170 մլն դրամ: «Կարծում եմ՝ խնդիրը միայն ֆինանսները չեն, ասաց Արսեն Քարամյանը: Ի վերջո, մոտ 1-1.5 տարի հետո համալսարանը կկարողանար ֆինանսներ գտնել դրա համար: Խոսքն ավելի շատ տարբեր տարիների շրջանավարտների՝ սիրելի բուհին մի գեղեցիկ նվեր մատուցելու մասին է»:

Նախատեսվում է մոտ 2 տարվա ընթացքում կառուցել մի բազա, որը տարածաշրջանում չի զիջի լավերին իր պայմաններով, նիստերի դահլիճներով, փակ լողավազանով, խաղահրապարակներով:

Բազմաթիվ երկրների առաջատար համալսարաններ մտահոգված են իրենց ուսանողների ոչ միայն հանգստի կազմակերպման, այլեւ ուսումն ավարտելուց հետո նրանց ձեռք բերած աշխատանքի խնդիրներով. շրջանավարտի աշխատանքը բուհի որակի յուրատեսակ ցուցիչն է: Բոլոնիայի հռչակագիրը պահանջում է, որ բուհն էական ազդեցություն ունենա այս հարցում: Մոտ մեկ ամսից Երեւանի պետական համալսարանի այս տարվա բակալավրիատի եւ մագիստրատուրայի շրջանավարտները կլրացնեն շրջանավարտների միավորման կազմած հարցաթերթիկը, որի հիման վրա կձեւավորվի համալսարանի այս տարվա շրջանավարտների տվյալների բանկը, ինչն էլ կօգնի, որ միավորումը զբաղվի նրանց աշխատանքի տեղավորման խնդրով:

Արսեն Քարամյանն ասաց, որ նախատեսում են առաջիկայում շրջանավարտների միավորման մի կենտրոն էլ հիմնադրել Կենտրոնական Եվրոպայում: Այսօր արդեն բանակցություններ են վարում Գերմանիայի մի համալսարանի երիտասարդ դասախոսի հետ, որը պետհամալսարանի շրջանավարտ է:

ԹԱՄԱՐ ՄԱՆԱՍՅԱՆ

ՏՈՍՈՒՆԱՄԻ

Անհարգալից վերաբերմունք ցունամիի զոհերի նկատմամբ

Մեր կառավարությունն այս անգամ քիչ հապաղեց եւ, ի վերջո, մեր երկիրը մասնակից դարձավ, թեկուզ խորհրդանշական մասնակցությամբ, Հարավ-արեւելյան Ասիայում երկրաշարժի ու դրան հետեւած ցունամիի ահավոր ավերածություններից տուժածներին օգնության հասնելու համաշխարհային շարժմանը: Մի պահ մենք մեզ զգացինք իսկապես մասը համաշխարհային հանրության, որ այնքան արտաշարժ արձագանք տվեց տասնյակ հազարավոր զոհերի (երեկվա տվյալներով՝ 220 հազար մարդ) կորուստին, որոշ երկրներում անգամ ստիպեց կառավարություններին ավելի առատաձեռն լինել տուժածներին օգնություն տրամադրելու գործում:

Սակայն ինչո՞վ բացատրել այն բացակայությունը, որով «փայլեց» մեր կառավարությունը անցյալ կիրակի օրը Սբ. Էջմիածնի Մայր տաճարում, որտեղ հատուկ պատարագ էր մատուցվում եւ քարոզ արտասանվում ցունամիի զոհերի հիշատակին: Ընդամենը մեկ պետական պաշտոնյա՝ ՀՀ փոխարտգործնախարար Արմեն Բայբուրդյանը, ուրիշ ոչ մեկ պաշտոնատար ներկա չէր: Մինչդեռ լրիվ կազմով Մայր տաճարում ներկա էր Հայաստանում հավատարմագրված օտարերկրյա դիվանագիտական կորպուսը, որին նախապես տրամադրվել էր օրվա խորհուրդը ներկայացնող քարոզի անգլերեն թարգմանությունը:

Այդ բացակայությունն անհարիր է մանավանդ մեր երկրին ու ժողովրդին, որպես տարերային աղետից տուժածի, իր զոհերի հիշատակը արտում դեռեւս վառ պահող, սակավին երկրաշարժի հետեւանքներից լրիվ չապաքինված եւ, վերջապես, միջազգային հանրության օգնությունը վայելած պետության:

Մեր պետական պաշտոնյաները չէի՞ն կարող գոնե այդ օրը հրաժարվել իրենց կիրակնօրյա խաշից եւ ներկա գտնվել Սբ. պատարագին:

Հ. Ա.

ԱՄՆ դեսպանատունը արբազրեց Էլիզաբեթ Ջոնսին

1-ին էջից

Հայաստանյան տարբեր շրջանակներ տարաբնույթ արձագանք են տալիս միության հայտարարությանը: «Քրեական անչափահասների իշխանության» մասին Ջոնսի անփառունակ արտահայտությունն առանձնակի հրավանք էր պատճառում պնակալեզի բնազդով Հայաստանում թուրք-ադրբեջանական քարոզչություն ծավալելու հարկադրանքի տակ գտնվող թերթերին: Հակառակ սրանց, Հայաստանի երիտասարդական եւ ուսանողական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները «Ամոթ Էլիզաբեթ Ջոնսին» կարգախոսով բողոքի ցույց են անցկացնում ԱՄՆ դեսպանատան առջեւ եւ ընդգծում իրենց վրդովմունքը: Բողոքի հարցում նրանց պաշտպանում են ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ռեկտորներն ու Երեւանի տարբեր համայնքների ղեկավարները: Այս ամենն աղմուկի տեղիք է տալիս:

Էլիզաբեթ Ջոնսի անփառունակ արտահայտությունների պարագայում վերոհիշյալ թերթերի հրճվանքը հասկանալի է, երիտասարդական կազմակերպությունների, ուսումնական հաստատությունների եւ տարբեր համայնքների վրդովմունքը՝ առավել եւս: Հասկանալիությունը, սակայն, առանձնակի հրճվանքի հետ ավելորդությունից չի ձերբազատում նաեւ ընդգծված վրդովմունքի դրսեւորումները:

Ինչ առումով՝ այն, որ Էլիզաբեթ Ջոնսն ընդամենը ԱՄՆ պետքարտուղարի օգնականներից է, լրացրել է իր պաշտոնավարության ժամկետը եւ վերջապես, նա այդ արտահայտություններն արել է այն վիդեոկոնֆերանսի ժամանակ, որն անցկացվել է Մոսկվայում՝ այն էլ լրագրողների հետ: Որքան էլ անփառունակ լինեն Ջոնսի արտահայտությունները, վիդեոկոնֆերանսը պաշտոնական միջոցառում չէ, այլ ընդամենը հանդիպում լրագրողների հետ, էլ չենք խոսում հանուն ազդեցության Անդրկովկասում Ռուսաստանի հետ ԱՄՆ-ի ծավալած անհաշտ մրցապայքարի մասին:

Այս հանգամանքը Ջոնսի արտահայտությունների անփառունակությունը գոնե մասամբ այդ մրցապայքարով պայմանավորելու հիմք է տալիս: Սակայն խնդիրը սոսկ մրցապայքարը չէ, այլեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի համանախագահի օգնական Էլիզաբեթ Ռուքի հունվարի 18-ին կայացած հեռախոսազրույցն ԱՄՆ-ում ԼՂՀ մշտական ներկայացուցիչ Վարդան Բարսեղյանի հետ, ինչպես նաեւ ԱՄՆ պետքարտուղարության հաղորդագրությունը, որը հունվարի 19-ին Երեւանում պաշտոնապես տարածեց ամերիկյան դեսպանատունը:

Եթե Ռուքը հեռախոսազրույցի ընթացքում տեղեկացնում է, որ ԱՄՆ պետքարտուղարի օգնական Էլիզաբեթ Ջոնսի հայտարարությունները վերաբերում էին հետխորհրդային տարածքում Ռուսաստանի վարած քաղաքականությանը՝ առանց Լեռնային Ղարաբաղի իշխանություններին քննադատելու որեւէ նպատակի, ապա պետքարտուղարությունը հաղորդագրությամբ ընդգծում է. «ԱՄՆ քաղաքականությունը Լեռնային Ղարաբաղի առնչությամբ չի փոխվել: Մենք գիտակցում ենք, որ յուրաքանչյուր հակամարտություն պայմանավորված է առանձին եւ բազմաբնույթ հանգամանքներով»:

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի համանախագահի օգնականի հայտարարությամբ Էլիզաբեթ Ջոնսի արտահայտությունները հանգում են Անդրկովկասում Ռուսաստանի հետ ԱՄՆ-ի մրցապայքարին, իսկ ԱՄՆ պետքարտուղարության հաղորդագրությունը, այնուամենայնիվ, ղարաբաղյան հակամարտությունը տարանջատում է մյուս հակամարտություններից:

Այլ կերպ, ԱՄՆ պետքարտուղարի օգնական Էլիզաբեթ Ջոնսի հայտարարությունը սրբագրվում է, ընդ որում դա հենց պետքարտուղարությունն է կատարում, որին հատատում է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահությունը: Այսպիսով, Ջոնսի անփառունակ արտահայտությունները դառնում են ավելորդ: Նման իրավիճակում արտահայտությունների առնչությամբ հրճվելը միանգամայն տհաճ տպավորություն է գործում: Ինչ վերաբերում է անընդմեջ ցուցաբերվող հակազդեցությանը, ապա դա օրակարգում պահելը, ակամա նպաստում է, որ օրակարգում մնան նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի ղեկավարության մասին Էլիզաբեթ Ջոնսի անփառունակ արտահայտությունները:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՏԻԳՐԱՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ջեռուցման արեւային համակարգն ավելի անվտանգ է ու շահավետ

Սակայն մեր արեւոտ երկրում դեռ չի կիրառվում

Հայաստանի հելիոֆիկացիայի ծրագրի հեղինակ, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր **Վահան Համազասպյանը** համոզված է, որ այս տարվանից ջեռուցման լոկալ համակարգի անցնող մեր երկիրը լայն հեռանկարներ ունի նաեւ անցնելու ջեռուցման արեւային համակարգի, ինչը նա տեխնիկապես համարում է լուծված: Նրա ղեկավարած «Տեխնոսանդարտ» ընկերությունն արդեն ստեղծել է 10,12, 4, 2 եւ 1,5 կՎտ հզորության արեւային տաքացուցիչներ, միաժամանակ նախատեսել է 100 եւ 180 կՎտ հզորության ջրատաքացուցիչների նախագծումը: Ծրագրի իրականացումը, ինչպես ենթադրելի է, կախված է ֆինանսական բարդ խնդիրներից: Պրն Համազասպյանը նշում է, որ Հայաստանի կառավարությունը ցանկության դեպքում կարող է նկատելի աջակցություն ցույց տալ, սակայն, որքան էլ ցավալի է, առ այսօր հետաքրքրության ոչ մի նշույլ չի ցուցաբերել, ինչը նրան խիստ տարօրինակ ու անհասկանալի է թվում, որովհետեւ արեւային տաքացուցիչների ինքնարժեքը բավականին ցածր է, իսկ օգտագործման ժամկետը երկար՝ ավելի քան 50 տարի:

«Հայաստանում ջեռուցման խնդիրները լուծելու առումով արեւային տեխնիկան անփոխարինելի է, նաեւ անվտանգ, մանավանդ եթե նկատի ունենանք վերջին մի քանի ամիսներին գրանցված գազի թունավորումներն ու դժբախտ դեպքերը: Կենցաղի համար գազը չափազանց վտանգավոր է, այդ իմաստով արեւային տեխնիկան համազորը չունի, որովհետեւ բացի անվտանգ լինելուց ունի մեկ այլ՝ շատ կարեւոր առավելություն, կարիք չունի կոմունիկացիոն խողովակների: Մեր ծրագրով Հայաստանի էներգիայի 50 տոկոսը հնարավոր կլինի ստանալ արեւից, որն ավելի շահավետ կլինի մեր բնակչության համար, ինչպես նաեւ զգալի չափով կվերանա էներգետիկ կախվածությունն այլ երկրներից: Հելիոֆիկացիայի ծրագրին տեր չկանգնելու պատճառն, իմ կարծիքով, ամենից առաջ դրա կարեւորությունը չգիտակցելն է, հակառակ դեպքում կառավարությունը միջոցներ կգտներ գոնե դպրոցներում կամ մի քանի գյուղերում կիրառելու համար», ասում է նա:

«Տեխնոսանդարտ» ընկերության մշակած մեկ այլ ծրագրով նախատեսվում է հելիոֆիկացնել Հայաստանի գյուղերը. մեկ գյուղի համար անհրաժեշտ գումարը կազմում է մոտ 300 հազար դոլար, ինչը թանկ չի համարվում, որովհետեւ ստացված էներգիայի հետգնման ժամկետը շատ կարճ է, մոտ 1-1,5 տարի: «Կենցաղում էներգիայի 97,5 տոկոսը ծախսվում է տաք ջրի եւ ջեռուցման համար, իսկ կենցաղային տեխնիկայի համար՝ ընդամենը 2-3 տոկոսը: Գազի կտրուկ թանկացման, մատակարարման ընդհատման եւ անցանկալի այլ դեպքերում գյուղացին խուճապի չի մատնվի, քանի որ իր տան բակում կունենա էներգիայի սեփական աղբյուր: Եթե վարկային ծրագրով գյուղացուն հնարավորություն տրվի մի քանի տարվա ընթացքում 1500 դոլար վճարելով այդ համակարգն ունենալու, նա մոտ 50 տարի կազատվի էներգիայի վարձից: Պետք է մոռանալ, որ առաջիկա տարիներին սպասվում է գազի խիստ թանկացում, կապված աշխարհում վառելիքի պաշարների նվազման հետ, ավելացնում է նա:

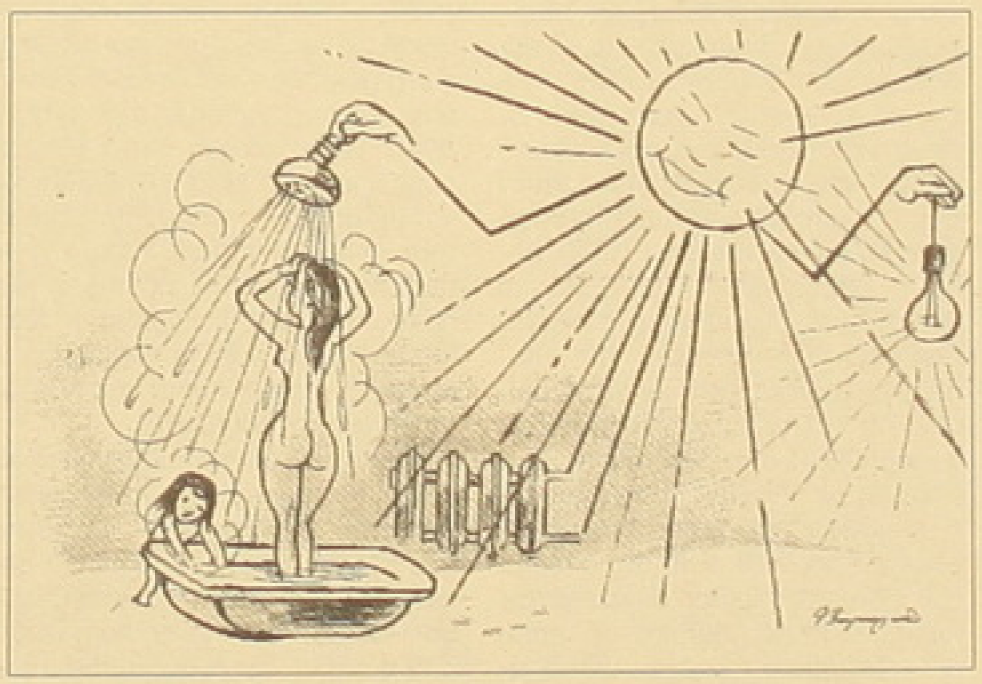

Հայաստանի հելիոֆիկացիայի ծրագրի համար կան բոլոր նախադրյալները՝ հզոր արեւ, գիտատեխնիկական բավարար ներուժ, արտադրական կարողություններ: Առաջարկվում է ծրագիրն իրականացնել 2 փուլով՝ առաջինում լուծել գիտական, արտադրական եւ կազմակերպական հարցերը, նախագծել ժամանակակից անհատական հելիոհամակարգերն ու կազմակերպել դրանց արտադրությունը հայկական ընկերություններում, իսկ Հայաստանի տարբեր շրջաններում, Արցախում եւ Երեւանում ստեղծել 12 արեւային փորձարարներ՝ արեւային տեխնիկայի կլիմայական եւ շահագործողական փորձարկումների համար: Երկրորդ փուլում նախատեսվում է կազմակերպել 80-100 դոլար 1 կՎտ հզորության համար ցածր ինքնարժեքով անհատական հելիոհամակարգերի խոշոր սերիական արտադրություն, արեւային սարքերի եւ տեխնոլոգիաների արտահանում եւ այլն:

Այս ծրագիրն, ըստ պրն Համազասպյանի, թույլ կտա լուծել 3 կարեւորագույն խնդիր. դառնալ արեւային տեխնիկային եւ տեխնոլոգիաներին տիրապետող երկիր, որն իր կայուն տեղը կգրավի 4-5 տրիլիոն դոլարի սահմաններում գնահատվող արեւային տեխնիկայի միջազգային շուկայում, մասամբ լուծել էներգետիկայի եւ բնապահպանության բնագավառի հիմնախնդիրները, բարձրացնել երկրի էներգետիկ անկախությունն ու կենսունակությունը: Ծրագրի հաշվարկներով գյուղական վայրերում օգտագործվող էներգիայի առնվազն կեսը կստացվի էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրներից, 10 անհատական հելիոհամակարգերի ներդրումը թույլ կտա տարեկան խնայել 10 մլն կՎտ ջերմային հզորություն, հայկական շուկայում իրացնել 400 մլն դոլարի արեւային տեխնիկա, ստեղծել 20 հազար աշխատատեղ, թեթեւացնել էկոլոգիական խնդիրները, եւ վերջապես արեւային տեխնոլոգիաներով արտադրել եւ արտահանել էկոլոգիապես մաքուր սնունդ:

Կառավարությունից այլեւս աջակցության ակնկալիք չունենալով՝ «Տեխնոսանդարտ» ընկերության ղեկավարն այժմ մտադիր է համատեղ ձեռնարկություն ստեղծել ֆրանսիահայ մի գործարարի հետ, ինչպես նաեւ համագործակցել Հարավային Կորեայի հետ՝ արեւային տեխնիկայի համար անհրաժեշտ էլեկտրոնիկա ձեռք բերելու հեռանկարով:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Մաքրվու՞մ են ձյունածածկ փողոցները

Մոտ երկու օր տեղացող ձյունը նորից խաթարել է փողոցների անցուդարձը եւ բավական դժվարություններ է ստեղծել: Միանգամից առաջացել է երկու խնդիր՝ մաքրե՞լ ձյունը, թե՞ հոգալ մինչ այդ փողոցներում կուտակված սառույցների հարցը: Ի՞նչ պետք է անեն եւ ի՞նչ են անում պատասխանատու մարմինները փողոցների ձյունը մաքրելու համար:

Կենտրոն համայնքի թաղապետարանի «Կենտրոնմաքրություն» ՓԲԸ-ի տնօրեն Գագիկ Բաղդասարյանի խոսքերով Կենտրոն թաղապետարանի ամբողջ աշխատուժը հունվարի 19-ի գիշերվանից աշխատել է դրսում եւ դրա շնորհիվ հունվարի 20-ին արդեն Կենտրոն համայնքի երթեւեկելի հատվածները գոնե մաքրված են եղել: Պրն Բաղդասարյանն առաջարկեց անձամբ ստուգել Հանրապետության հրապարակը, Երեւանի կենտրոնական փողոցները: Տնօրենի խոսքերով, Կենտրոն համայնքի փողոցները մաքրելու համար աշխատել են 14 ավլող, 3-4 աղ ցանող եւ մի քանի ինքնաթափ մեքենաներ: «Ճիշտ է, վիճակը իդեալական չէ, բայց քաղաքի մյուս հատվածների համեմատ նորմալ է: Մենք աշխատել ենք եւ, հավաստացած եղեք, այնքան կաշխատենք, մինչեւ որ եւ հետիոտնի, եւ երթեւեկելի հատվածները նորմալ վիճակի բերվեն», խոստացավ Գագիկ Բաղդասարյանը:

ՓԲԸ-ի տնօրենը խնդրեց, որ խանութներ եւ նման օբյեկտներ ունեցողները բարեխիղճ լինեն եւ մաքրեն իրենց օբյեկտների դիմացը: «Ամբողջ գիշեր աշխատել ենք, բայց 300 աշխատողը չի կարող սպասարկել 2 մլն 700 քմ տարածք», հավելեց պրն Բաղդասարյանը: Ինչ վերաբերում է փողոցների հետիոտնային հատվածների սառույցները մաքրելուն, ապա, ըստ ՓԲԸ-ի տնօրենի, դա դժվար խնդիր է, քանի որ փողոցների այդ հատվածները վերջերս են վերակառուցվել եւ ցանկալի չէ ծանր աշխատանքային գործիքներով այդ հատվածներում աշխատել:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳՍԻ ՏՕՆ

Երիտասարդների օրհնության օր

Ամենայն հայոց Գարեգին Բ հայրապետի օրհնությամբ Սբ. Սարգիս զորավարի տոնը հռչակվել է երիտասարդների օրհնության օր: Այս տարի այն նշվում է հունվարի 22-ին:

Ս. Սարգիս զորավարը (մոտ 365 թ.) ամենասիրված սրբերից է: Իր որդու՝ Մարտիրոսի եւ 14 քաջ մարտիկների հետ նա նահատակվել է հանուն քրիստոնեական հավատքի:

Իր արիության համար Ս. Սարգիսը Մեծն Կոստանդիանոս կայսեր (285-337) կողմից կարգվում է իշխան եւ ստրատեգոս՝ Հայաստանին սահմանակից Կապադովկիայում: Օգտվելով կայսեր հոժարությունից՝ գերազանց ստրատեգոսն ու հիանալի քարոզիչն իր իշխանության տակ գտնվող քաղաքներում քանդում է մեհյանները, կառուցում եկեղեցիներ, կարգում քահանաներ ու տարածում քրիստոնեությունը:

Ս. Սարգիսը ծառայության է անցնում Շապուհ արքայի մոտ՝ դառնալով զորագնդի հրամանատար: Զորականներից շատերը բարձր գնահատելով իրենց զորավարի քաջարիությունը, հրաժարվում են հեթանոսությունից եւ դառնում քրիստոնյա: Սակայն Շահուպը պահանջում է նրանից պաշտել կրակը եւ զոհ մատուցել: Զորավարը կտրականապես մերժում է: Զայրացած ամբոխը հարձակվում է Սարգսի ու նրա որդու վրա: Վերջինիս սպանում են 14 զինվորների հետ, իսկ զորավարին բանտարկում ու գլխատում են: Նահատակվելուց հետո նրա մարմնի վրա լույս է ծագում: Սրբացած Սարգիս զորավարի մասունքները Սբ. Մեսրոպ Մաշտոց վարդապետը բերում է Կարբի (Աշտարակի շրջան)՝ տեղում կառուցելով երանելու անունը կրող եկեղեցի:

Սուրբ Սարգիս զորավարի տոնը Հայաստանում ընդունված է նշել ոչ միայն եկեղեցական ծեսով, աղոթքով, այլեւ ժողովրդական սովորույթներով, որը մեզանում նվիրական ավանդույթ է: Ս. Սարգիսը երիտասարդների արագահաս բարեխոսն է, որի միջնորդությամբ հրաշքներ են տեղի ունենում, իրականանում են սիրո երազանքները:

Ս. Սարգսի տոնին նախորդում է Ս. Գրիգոր Լուսավորչի հաստատած առաջավորաց պահքն ու տեւում է հինգ օր (հունվարի 17-21-ը ներառյալ): Պահքի վերջին օրը երիտասարդներն աղի բլիթ են ուտում: Սովորություններից է նաեւ փոխինդով մատուցարանը դնել տանիքին կամ պատշգամբում եւ սպասել Ս. Սարգիս զորավարի ձիու պայտի հետքին, որն էլ խորհրդանշում է, որ այդ տարի կիրականանա հավատացյալի երազանքը:

Հունվարի 22-ին Սուրբ Սարգիս զորավարի անունը կրող եկեղեցիներում կմատուցվի պատարագ, որից հետո կկատարվի երիտասարդների օրհնության կարգ:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Բեզոարյան այծի ապօրինի որսը կարժենա 6000 դոլար

Կառավարության հաստատած նոր օրենքի նախագծի համաձայն

Բնապահպանության նախարար Վարդան Այվազյանը հեղափոխական բնութագրեց երեկ կառավարության հաստատած «Բնապահպանական իրավախախտումների հետեւանքով կենդանական եւ բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափի հաշվարկման սակագների մասին» բավականաչափ երկար անվանումով օրենքի նախագիծը: Համաձայն այդ փաստաթղթի, բուսատեսակների եւ կենդանիների ապօրինի ոչնչացման համար սահմանված է հաշվարկված վնասի չափ: Նախարարի կարծիքով, դա հնարավորություն կտա նաեւ քրեական օրենսգրքում հստակ սահմանել բնությանը հասցված խոշոր եւ առավել խոշոր չափերի վնաս հասկացությունը: Օրենքի կենսագործմամբ, Վարդան Այվազյանի համոզմամբ, կլուծվեն անտառների, կարմիր գրքում գտնվող կենդանիների պահպանման խնդիրները:

Նախարարը լրագրողներին հայտնեց, որ սահմանված վնասի սակագները, ի տարբերություն ներկայումս գործող կարգի, լուրջ գումարներ են: Ամենաթանկ գնահատվող կենդանին, ըստ նոր օրենքի, բեզոարյան այծն է, որի ապօրինի որսը կարժենա 6 հազար դոլար: Ինչ վերաբերում է ծառերին, ապա դրանց համար փոխհատուցվող գումարը կազմում է 4 սմ տրամագծով ծառի համար 9 դոլար, մինչեւ 28-30 սմ տրամագծով ծառի համար՝ 135 դոլար: Դրանից ավելի յուրաքանչյուր սանտիմետրի համար գանձվող վնասի չափն ավելանում է 2,5 դոլարով:

«**Ազգի**» հարցին, թե ո՞ր կառույցն է հայտնաբերելու ապօրինությունները, եւ նրա աշխատակիցները մայրաքաղաքի՞ց են իրականացնելու հսկողությունը, թե՞ մեկնելու են մարզեր, Վարդան Այվազյանը պատասխանեց, որ բնությանը հասցված վնասի հայտնաբերմամբ պետք է զբաղվի նախարարության բնապահպանական տեսչությունը: Նա տեղեկացրեց, որ տեսչությունն ունի 240 աշխատակից, 11 մարզերում առկա են տեսչության մարզային կենտրոններ: Արդյունավետ վերահսկողության համար, նախարարի հավաստմամբ, կամ աշխատակիցների թիվը պետք է ավելացվի, կամ տեխնիկական զինվածության մակարդակը բարձրացվի:

Երեկ կառավարությունը հաստատել է եւս մեկ բնապահպանական փաստաթուղթ՝ «Ջրէկոհամակարգերի սանիտարական պահպանման, հոսքի ձեւավորման, ստորերկրյա ջրերի պահպանման, էկոտոնի եւ անօտարելի գոտիների տարածքների սահմանման չափորոշիչների մասին» որոշումը: Այդ որոշմամբ մասնավորապես ջրէկոհամակարգերի սանիտարական պահպանման տարածքները սահմանվում են մինչեւ 90 մ շառավղով:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Վառիչ-ատրճանակով սպառնացողը հափշտակել է մի կնոջ պայուսակ

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից, հունվարի 19-ին ոստիկանության Նոր Նորքի բաժնի աշխատակիցները կողոպուտ կատարելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1985 թ. ծնված, նախկինում դատված Էդգար Գ.-ին: Վերջինս հունվարի 16-ին Նոր Նորքի առաջին զանգվածի շենքերից մեկի շքամուտքում վառիչ-ատրճանակի սպառնալիքի տակ հափշտակել է Նարինե Հ.-ի ձեռքի պայուսակը: Էդգար Գ.-ն ձերբակալված է, կատարվում է նախաքննություն:

Հունվարի 19-ին հանրապետությունում արձանագրվել է երկու ճանապարհատրանսպորտային պատահար, որի հետեւանքով 4 մարդ ստացել է տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներ:

Նույն օրն արձանագրվել է նաեւ վրաերթի մեկ դեպք, որի հետեւանքով մեկ մարդ ստացել է մարմնական վնասվածք:

Հրդեհ

Ինչպես տեղեկացանք արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնի օպերատիվ տեղեկագրից, հունվարի 19-ին, ժամը 09.10-ի սահմաններում հրդեհ է բռնկել Սյունիքի մարզի Ույց գյուղում գտնվող «Քառաբլուր» ՍՊԸ-ին պատկանող անասնագոմում: Այրվել է տանիքը, առաստաղը եւ պահեստավորված 100 հա խոտը, ինչպես նաեւ հրդեհի հետեւանքով ծխահեղձ է եղել 7 գլուխ խոշոր եղջերավոր անասուն: Դեպքի վայր է մեկնել Սիսիան քաղաքի հրշեջ մասից երկու հրշեջ մեքենա, հրդեհը մարվել է 13.25-ի սահմաններում:

Մ. Մ.

Սերը նախ եւ առաջ զոհաբերություն է

1988-ի դեկտեմբերյան երկրաշարժի օրերին համազգային ողբերգության արձագանքած անշահախնդիր նվիրյալների փաղանգում բոստոնաբնակ Քարոլան եւ Ջորջ Նաջարյանները առաջիններից էին, եթե չասենք ամենաառաջինը: Ջորջը, ում ծնողները Նեմեսիսի՝ Շահան Նաթալիի համերկրացին էին, ծագումով Սղանդի Նահանգից՝ խարբերդից հրաշքով փրկվածներ, Հայաստանում արդեն եղել էր, սակայն Քարոլանի մտքով չէր անցնի, թե «երեւակայական հայրենիք» այցելելուն բժշկական լարված հանապազօրյայից երբեւէ օրեր կկարողանար հատկացնել: Այնինչ երկար ու ձիգ տարիներ նվիրաբերեցին աղետյալներին օգնություն հասցնելուն, տեղում բաշխելուն, վիրավորներին օդանավակայաններում բուժելուն եւ այլ առաքելություններին: Հայրենիքի հետ նրանց նորաստեղծ հարաբերությունների սերտացմանը զուգընթաց փլուզվում էր խորհրդային Միությունը. Հայաստանը շրջափակման մեջ էր հայտնվել, սկսվել էր արցախյան ազատամարտը: Երկրաշարժի աղետյալներին օգնողները դարձան արցախյան ազատամարտի առաջամարտիկներից: Ղարաբաղյան զորքերի՝ մատակարարման գծով հրամանատարի տեղակալ, իրանահայ Գուրգեն Մելիքյանի անմիջական մասնակցությամբ հնարավոր եղավ Ղարաբաղ ուղարկված վերջին հյուլեն անգամ տեղ հասցնել: Քարոլանը եւ Ջորջը ինքնաթիռներով օգնություն հասցրեցին Արցախի ժողովրդին, մարտնչող հայ զինվորներին՝ մեծագումար ապրանք: Ղարաբաղում բժշկության վերջին տեխնոլոգիաներով հագեցած, անհրաժեշտ սարքավորումներով կահավորված շարժական բոլոր հոսպիտալները կազմակերպել է Հայկական առողջապահական ընկերակցություն բարեգործական կազմակերպության հիմնադիր եւ նախագահ Քարոլանը՝ քանիցս անձամբ հայտնվելով եւ աշխատելով ռմբակոծությունների տակ: Քանի՜-քանի՜ անգամ են փրկվել շուռ եկած մեքենաներից. մահը աչքի առաջ վիրահատելը, վիրակապելը, ծնունդ ընդունելը սովորական էին դարձել հայուհու համար:

Մարտունու շրջանի գյուղերի բնակիչների համար, օրինակ, ուղղակի աստվածուհի էր Քարոլանը, տեղաբնակները նրան պաշտում էին: Ստեփանակերտում մինչեւ օրս գործում է մոր եւ մանկան «Արփենի» կենտրոնը: Արցախաբնակ հղի կինը հղիության նախնական ամիսներից մինչեւ մայրանալը գտնվում է կենտրոնի բարոյական եւ նյութական հոգածության տակ՝ ստանալով համապատասխան նպաստ՝ մինչեւ երեխայի երեք տարեկան դառնալը: Պատերազմն ավարտվելուց հետո եւս Նաջարյան ամուսինները ձեռքերը ծալած չնստեցին, չլքեցին Հայաստանը, քանզի իրենց կարիքը շարունակում էին զգալ անկախ պետականություն կառուցող Հայաստանում եւ ազատագրված Արցախում: Շղաճիում ծնված Ավետիսի եւ արաբկիրցի Արփենի դուստրը մի օր զայրացրել էր Ռոզա տատին՝ օտար եկեղեցի հաճախելով. «Դու հա՛յ ես եւ հայկական եկեղեցի՛ ես հաճախելու», զայրացել էր տատը. այնպես էր այրվել, ասես թոռնուհին հայ ազգն էր լքել: Ռոզա տատը այն ժամանակ չէր կարող իմանալ, որ նախատինքի արժանացած թոռնուհին չէր բավարարվելու հայկական եկեղեցի այցելելով: Եթե ուղղվելու լինեք դեպի Արցախ, անցնեք ազատագրված տասնյակ ու տասնյակ հինավուրց հայկական գյուղերի միջով, Բերձորում ձեր դեմ կհառնի չորրորդ դարի ուղղանկյուն-խաչանկյուն բազիլիկ մի եկեղեցի՝ պաշտամունքատեղի բացառիկ հուշարձան Ծիծեռնավանքը, որը վերակառուցվեց Քարոլան եւ Ջորջ Նաջարյանների մեկենասությամբ: Տեղ հասնելուն պես փա՜ռք կտաք աստծուն՝ վերակենդանացած տեսնելով երբեմնի խոնարհված եկեղեցին. անհրաժեշտ 60.000 ամերիկյան դոլարը բոստոնաբնակ ամուսիններն են տրամադրել: Խորհրդային կարգերի ժամանակ՝ 20-30-ականներին, արցախցիներին անջրպետելու համար գոյացրին Կարմիր Քրդիստան հորջորջվող տարածքը, որտեղ բնակեցված թուրքերն ու քրդերը ախոռի էին վերածել այսօր ազատ շունչ քաշող Ծիծեռնավանքը, մի բան, որ սովորական է եղել եւ մնում Արեւմտյան Հայաստանի հայկական եկեղեցիների համար:

Քարոլան Նաջարյանը քիչ ջանքեր չգործադրեց սպիտակարյունության դեմ պայքարի ոսկրածուծի դոնորների ազգային ռեեստրի կազմակերպման խնդրում: Հայերը դարերի ընթացքում ձեւավորված գենետիկական բացառիկ կառուցվածք ունեն, ինչի հետեւանքով սպիտակարյունությամբ տառապող հայ երեխային փրկարար արյուն կարող է մատակարարել նախ հայը, ապա՝ հրեան, հույնը, բասկը, ռումինացի գնչուն: Գործող մայրաքաղաքային լաբորատորիայի հանդիսավոր բացումը 2000-ի տարեմուտին տեղի ունեցավ: Հայկական ռեեստրը, որի պատվավոր նախագահն է Բելլա Քոչարյանը, իր կազմում ավելի քան ութ միլիոն մարդ ընդգրկող ռեեստրների ընտանիքի՝ դեկտեմբերյան այն օրերին 36-րդ, այսօր արդեն 52-րդ ներկայացուցիչն է: Մեծ Բրիտանիայի «Էնթընինոլըն» առաջին ռեեստրում հայտնաբերված Ֆրիդա Ջորդան հայ բժշկուհու միջոցով, որը դարձավ ծրագրի նախագահը, Քարոլան Նաջարյանը իր մասնակցությունն էր ապահովում լաբորատորիայի աշխատանքներին:

Քարոլան Նաջարյանը հանրությանը ներկայացավ «Կանչ հայրենի տնից» գրառումների՝ մի շնչով ընթերցվող հրապարակումով. գեղագիտական նուրբ քիմք ունի, անկեղծանալու ձիրք, մարդկային մարմին փրկելու ունակությունից զատ՝ նաեւ հոգիներ հարստացնելու օժտվածություն: Ձեռքից ձեռք անցնող այս գիրքը անգլերենից անմիջապես հայերեն թարգմանեց այժմ հանգուցյալ գրականագետ Համբարձում Քենդերյանը. նա սիրահարվել էր անվերջ հայացող Քարոլանին ու նրա հայրենանվեր անշահախնդրությանը:

Չկա մեր օրերում սփյուռքահայերի մասնակցությամբ ներկայացուցչական համաժողով, համագումար, խորհրդաժողով, որին չմասնակցեն Քարոլան եւ Ջորջ Նաջարյանները: Նրանց պիտի փնտրել ո՛չ միայն առողջապահական հանձնախմբերի կազմում, այլեւ հայոց ցեղասպանությունը հետամտող քաղաքական քննարկումների աշխատանքային բաժանմունքներում: Չկա համազգային բարդ հարցի քննարկում, որին ամուսինները անհաղորդ, հետեւաբար՝ անմասն մնան: Հայրենիքդ կարող է լինել անառիկ կամ օգնության կարոտ՝ աչքը զավակի ձեռքին լինել, հայրենիքդ, ինչպես ծնողիդ, քիթ ու բերանի վրա չես թողնի: Հայրենիքը չեն ընտրում, ծնվում են հայրենիքի պատկանելության հստակ գիտակցումով:

Սերը նախ եւ առաջ զոհաբերություն է, ինչը շռայլում են քանիցս պարգեւների արժանացած Քարոլան եւ Ջորջ Նաջարյանները՝ առանց նյութական փոխհատուցման ակնկալիքի՝ թողնելով, սակայն, ամենքիս նրանց բարոյապես աջակցելու լուրջ պարտականության տակ:

ԼԱՐԻՍԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Կփոխվե՞ն ջրի կամ էլեկտրաէներգիայի սակագներն այս տարի

1-ին էջից

Վերոնշյալ գործառույթները լիարժեք կատարելու համար հաստատել ենք անհրաժեշտ միջոցառումների ցանկը եւ ուղղությունները: Երկու ուղղությունները պայմանավորված են մեր կարգավորման դաշտում երկու նոր ոլորտների ներգրավմամբ: Առաջինը կապի ոլորտն է: «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» օրենքի ընդունումից հետո համապատասխան նորմատիվային դաշտը պետք է մշակվի եւ ընդունվի: Ակնկալվում է, որ օրենքը կընդունվի մինչեւ փետրվարի 28-ը, որից հետո կկատարենք ժամանակացույցով նախատեսված գործառույթները: Հաջորդը երկաթուղին է, որի՝ մեր կարգավորման դաշտում ընդգրկելու նախապատրաստական աշխատանքները, ըստ հաստատված ժամանակացույցի, պետք է ավարտվեն մինչեւ օգոստոսի վերջին տասնօրյակը:

Այս տարի փոփոխություններ եւ լրացումներ պետք է կատարվեն «Ջրային օրենսգրքում», քանի որ կարգավորման խնդիրները օրենքն ընդունելու ժամանակ լիարժեք հաշվի չեն առնվել: Մասնավորապես գործող ընկերություններին լիցենզիայի փոխարեն տրվում են թույլտվություններ, ինչի պատճառով հանձնաժողովը չի կարողանում պատժամիջոցներ կիրառել, եթե թույլտվության մեջ նշված պայմանները չեն կատարվում: Առաջարկելու ենք վերացնել այս թերությունը:

- Ի՞նչ պայմանների խախտման մասին է խոսքը:

- Թույլտվությունների մեջ հստակ նշված է, որ ջրային տնտեսության ընկերությունները պետք է տարբերաբար հանձնաժողովին սահմանված ժամկետներում եւ սահմանված ձեւերով հաշվետվություն ներկայացնեն: Իսկ, օրինակ, «Երեւանի ջրմուղ-կոյուղի» ընկերությունը երկար ժամանակ հրաժարվում էր ներկայացնել այդ հաշվետվությունները: Հանձնաժողովը չուներ պատժամիջոցներ կիրառելու իրավասություններ: Այդ հարցը մասամբ եւ ուշացումով լուծվեց վարչարարական լծակներ կիրառելով: Դա հնարավորություն չի տալիս տարվա ընթացքում հսկողություն իրականացնել սակագների ծախսային ու եկամտային հոդվածների նկատմամբ եւ անհրաժեշտության դեպքում միջամտել:

- Իսկ երբ ջրամատակարար ընկերությունները հրապարակում են ջրի մատակարարման ժամանակացույցերը, բայց շատ հաճախ դրանք չեն համապատասխանում իրականությանը, հանձնաժողովը կարո՞ղ է պատժամիջոցներ կիրառել:

- Եթե այդ ժամանակացույցը խախտվում է, ապա դա թույլտվության կոպիտ խախտում է: Այդ դեպքում հանձնաժողովը պարտավոր է միջամտել սպառողների շահերը պաշտպանելու համար: Սակայն, ինչպես նշեցի, ջրային օրենսգրքի բացերից մեկն էլ հենց այն է, որ պայմաններ սահմանելով, պատժամիջոցներ կիրառելու հնարավորություններ չունենք:

Շարունակելով թվարկել այս տարի իրականացվելիք միջոցառումները, տեղեկացնեմ, որ չորրորդ ուղղությունը բոլոր ոլորտներում սակագների գնահատման մեթոդաբանություն մշակելն է: Այն պետք է համապատասխանի միջազգային չափանիշներին: Իհարկե, որոշ բնագավառներում ունենք մեթոդաբանությունները, բայց դրանք թերի են եւ լրամշակման կարիք ունեն:

Եվ վերջապես, մեր հանձնաժողովի հինգերորդ գերակա ուղղությունը մեր գործողությունները հասարակության համար առավել թափանցիկ եւ հասու դարձնելն է, լրատվամիջոցների եւ հասարակական կազմակերպությունների հետ առավել սերտ համագործակցելը:

- Վերադառնանք «Երեւանի ջրմուղ-կոյուղուն»: Ձեր կարծիքով, որքանո՞վ է հիմնավորված սակագնի ավելի քան կրկնակի բարձրացման ընկերության մտադրությունը: Համաձայն ներկայացված հայտի, ներկայիս 90 դրամի փոխարեն առաջարկվում է սակագինը դարձնել 187 դրամ:

- Կարող եմ միայն նախնական տպավորությունս հայտնել: Նման հայտ ներկայացնելն ինձ համար փոքր-ինչ զարմանալի է: Մեկ տարվա ընթացքում ընկերությունում տեղի ունեցած փոփոխությունները չէին կարող նման շոշափելի բարձրացման խնդիր առաջացնել: Միգուցե ծախսային հոդվածների որոշ բաղադրիչների հետ կապված սակագնի վերանայման խնդիր կարող է առաջանալ, բայց 187 դրամի մասին, իմ կարծիքով, խոսք լինել չի կարող: Իսկ թե ի՞նչ փոփոխություններ կլինեն, դեռեւս վաղ է խոսել: 90 օրվա ընթացքում հանձնաժողովը մանրամասն կուսումնասիրի այդ հարցը եւ որոշում կկայացնի:

- Սակագների բարձրացման հայտեր են ներկայացրել նաեւ «Հայջրմուղկոյուղին», «Լոռի» եւ «Շիրակ» ընկերությունները:

- «Լոռի» եւ «Շիրակ» ընկերությունները առանձնացել են «Հայջրմուղկոյուղուց», որի արդյունքում նոր ընկերություններ են ձեւավորվել: Այսինքն, բազային տվյալներ են փոխվել եւ բնականաբար սակագները պետք է վերանայվեն՝ բարձրացման, թե՞ նվազեցման ուղղությամբ, կերեւա մեր ուսումնասիրություններից: Ասեմ, որ «Հայջրմուղկոյուղին» առաջարկել է 215 դրամ 100 դրամի փոխարեն, «Լոռին» առաջարկել է 138 դրամ, «Շիրակը»՝ 131 դրամ:

- Անցնենք բնական գազին: «Հայռուսգազարդը» սակագնի փոփոխության հայտ ներկայացրե՞լ է:

- Ոչ:

- Իսկ ներդրումային ծրագի՞ր:

- 2005-2007 թթ. համար «Հայռուսգազարդը» 43 մլն դոլարի ներդրումային ծրագիր է ներկայացրել, որից 13,3 մլն դոլարը (6,7 մլրդ դրամ) կներդրվի այս տարվա ընթացքում: Դրանք հիմնականում ուղղվելու են գազաֆիկացմանը: Ընկերության նպատակն է հնարավորություններ ստեղծել, որպեսզի Հայաստանի ամբողջ տարածքում 2007 թ.-ին գազից օգտվելու բոլոր ցանկություն ունեցողները կարողանան դա կատարել:

- Էլեկտրաէներգիայի սակագնի փոփոխության հնարավորություններն ինչպե՞ս եք գնահատում:

- Շուկայի մասնակիցներից յուրաքանչյուրն ունի իր մարժան: Այդ մարժաների գումարելիների գումարից է ձեւավորվում սակագինը: Մինչ 2005 թ. Հայաստանի էներգացանցերի մարժան պետք է լիներ 1,5 ցենտից ոչ պակաս: Դրանից հետո դարձավ հաշվարկային եւ կազմեց 1,3 ցենտ: Տարբերությունը տեղափոխվեց պետական սեփականություն հանդիսացող Որոտանի կասկադ եւ բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր, որպեսզի նրանք նույնպես կարողանան շահույթ ստանալ եւ ամորտիզացիոն ծախսեր կատարել: Այսինքն, նրանց մարժաները բարձրացրեցինք ի հաշիվ «Հայաստանի էլցանցերի», որի շնորհիվ հնարավոր կլինի տեղավորվել 25 դրամ սակագնի մեջ: Իմ խորին համոզմամբ, այս տարի էլեկտրաէներգիայի սակագների նոր բարձրացումը պետք է բացառել, եթե ներկրվող գազի սակագինը կտրուկ չբարձրանա:

- Ներկայումս կարեւորվում է փոքր ՀԷԿ-երի զարգացման միջոցով էներգետիկ նոր հզորությունների ստեղծումը: Անցյալ տարի դրանց ստեղծման քանի՞ լիցենզիա եք տրամադրել:

- Փոքր ՀԷԿ-եր ստեղծելու ցանկություն ունեցողների թիվը մեծացել է: Անցյալ տարի 13 նման լիցենզիա է տրամադրվել, մինչդեռ նախորդ երեք տարիներին՝ 10-ը: Դրա պատճառն այն է, որ հանձնաժողովը որոշել է բնական հոսքերի վրա նոր ստեղծվող ՀԷԿ-երի համար մինչեւ 2016 թ. ապրիլի 1-ը սակագինը թողնել անփոփոխ: Այսինքն ներդնողների համար ապահովել ենք կանխատեսելի դաշտ:

- Պրն Նազարյան, հասարակական տրանսպորտի թեմային մեր թերթում հաճախակի ենք անդրադառնում: Չե՞ք կարծում, որ սա իր բնույթով հանրային եւ մենաշնորհային ծառայություն է, հետեւաբար սակագները նույնպես պետք է կարգավորվեն հանձնաժողովի կողմից:

- Տվյալ ոլորտը կարող է մենաշնորհային դիտվել, բայց նաեւ առկա է մրցակցային դաշտ, որովհետեւ գործում են ավտոբուսներ, միկրոավտոբուսներ, տրոլեյբուսներ, որոնք մրցակցում են: Կարծում եմ, ճիշտ կլիներ, որպես գերիշխող դեր ունեցող ոլորտ եւ հանրային ծառայություն, կարգավորման առումով լինեն մեր դաշտում: Սակայն, քանի որ հանձնաժողովը շատ ծանրաբեռնված է, երկու նոր ոլորտներ են ընդգրկվել մեր դաշտ, դեռեւս վաղ է այդ մասին խոսելը: Նախ, պետք է հասկանալի լինեն հասարակական տրանսպորտի տեխնիկական, ֆինանսական, ինժեներական խնդիրներն ու առանձնահատկությունները, ընդունվեն կարգավորման դաշտի հետ կապված նորմատիվային փաստաթղթերը: Այլապես կարող ենք ձեւ անել, որ սակագները կարգավորում ենք, բայց որեւէ արդյունք սպառողը չտեսնի:

- Ի՞նչ կցանկանայիք ավելացնել, որի մասին չխոսվեց:

- Ընդհանրապես, մեր՝ որպես կարգավորող մարմնի գործառույթների մասին հանրությունը եւ շատ քաղաքական գործիչներ լավատեղյակ չեն: Շատ դեպքերում, երբ սակագնի փոփոխության հայտ է ներկայացվում, հանձնաժողովին դիտում են որպես սակագին բարձրացնող կամ ժողովրդի գրպանը մտնող կառույց: Հանձնաժողովը օժտված է կարգավորող գործառույթներով: Մենք պետք է սպառողների շահերը պաշտպանենք, թույլ չտալով, որ նրանց հաշվին ծառայություն մատուցող ընկերությունները գերշահույթներ ստանան: Միաժամանակ պետք է հնարավորություն տանք այդ ընկերություններին ապահովելու անվտանգ եւ հուսալի շահագործում, նրանցից որակյալ ծառայություն պահանջելու համար: Այդ պատճառով լավ կլիներ, որ քաղաքական գործիչները ավելի ակտիվորեն աշխատեն մեզ հետ եւ հանրությանը ճիշտ մատուցեն իրավիճակը: Շահարկումները այս դեպքերում խանգարում են առավել օբյեկտիվ որոշումներ կայացնելուն:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱԶԳ **Միջազգային**

«Ղարաբաղում ո՞վ էր փնտրում ուժային լուծում»

Կազիմիրովի կարծիքով՝ հայկական ուժերը կարող են Ղարաբաղից դուրս գալ միայն տեղի հայ բնակչության հետ

Ղարաբաղյան կարգավորման հարցով Ռուսաստանի նախկին միջնորդ Վլադիմիր Կազիմիրովը հերթական հոդվածն է հրապարակել, որում մեկ առ մեկ նշում է պատերազմի ընթացքում հրադադարի խախտման դեպքերը: Ավելի քան 20 անգամ Ռուսաստանի կամ Մինսկի խմբի ջանքերով փորձ է արվել 1992-94 թթ. դադարեցնել մարտական եւ թշնամական այլ գործողությունները, սակայն կողմերից որեւէ մեկը խախտել է ձեռք բերված համաձայնությունը:

Ադրբեջանի ղեկավարությունը (ե՛ւ Էլչիբեյի, ե՛ւ Ալիեւի ժամանակ) հիմնականում հույսը դրել էր ուժային լուծման վրա, այլ ոչ թե բանակցությունների: Բաքուն առաջինն էր եւ բազմաթիվ անգամ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի չորս բանաձեւերի խախտողը: 1993 թ. ապրիլից նոյեմբեր՝ ռազմական գործողությունների ամենաթեժ շրջանում ընդունված ՄԱԿ-ի բանաձեւերի պահանջներից եւ հորդորներից որեւէ մեկը Բաքուն լիովին եւ ժամանակին չի իրականացրել: «Ադրբեջանն ուժային եղանակով ղարաբաղյան հակամարտությունը կարգավորելու հիմնական կողմնակիցն էր», գրում է նա:

«Հայերը կամ խորամանկ էին, կամ գուցե կառուցողակա՞ն: Փոխհամաձայնությունները նրանք խախտել էին միայն երկու անգամ՝ 1992 թ. հուլիսին եւ 1994 թ. ապրիլին», գրում է Կազիմիրովը եւ նկատում, որ 1994 թ. մայիսյան հրադադարի պատճառը բացառապես Ադրբեջանի ռազմական անհաջողությունն էր: «Ադրբեջանի իշխանության հիմնական անհաջողության պատճառը մաքսիմալիզմն էր (ինչը բնորոշ է նաեւ հայերին) եւ իր ռազմական ու դիվանագիտական-քաղաքական հնարավորությունների բացահայտ գերագնահատումը, չնայած մի շարք ակնհայտ թուլություններին: Բաքուն ռազմական գործողությունները դադարեցնում էր միայն ժամանակ շահելու, ուժերի վերադասավորման նպատակով», գրում է նա եւ հիշեցնում, որ Բաքուն եւս մեկ անգամ դադարեցրել էր ռազմական գործողությունները, որպեսզի 1993 թ. հոկտեմբերի 3-ին անցկացնի նախագահական ընտրություններ:

Ռուս նախկին համանախագահը գրում է, որ եթե իրոք կողմերը լրջորեն փնտրում են խաղաղ լուծում, ժամանակն է դադարեցնել «Լեռնային Ղարաբաղն իմն է, իմն է» գոռալուց. «Նրանք (Բաքուն եւ Երեւանը) պետք է սթափ եւ հանգիստ ընդունեն Լեռնային Ղարաբաղը որպես վեճի ե՛ւ սուբյեկտ, ե՛ւ օբյեկտ: Ըստ էության, դա ընդունում է ամբողջ աշխարհը եւ արդեն վաղուց: Ընդունում են՝ բացի հակամարտող կողմերից: Դա (եթե կողմերն ընդունեին Ղարաբաղը որպես հակամարտության կողմ) կլիներ քաղաքակիրթ ձեւով խնդիրը կարգավորելու առաջին քայլը»:

Կազիմիրովը հատուկ ընդգծում է, որ հայկական ուժերի դուրսբերումը Լեռնային Ղարաբաղից հնարավոր է միայն երկրամասի հայ ազգաբնակչության հետ, այսինքն՝ առանց հայկական ուժերի ներկայության Ղարաբաղի բնիկ ազգաբնակչությունը՝ արցախահայությունը, կենթարկվի տեղահանության: Ռուս դիվանագետը Ղարաբաղի մասնակցությունը բանակցային գործընթացին կարեւորում է մեկ այլ տեսանկյունից: Երբ սկսվի հայկական ուժերի դուրսբերումն ադրբեջանական շրջաններից, ապա ակնհայտ է, որ հնարավոր չէ նրանց նահանջը մինչեւ ԼՂԻՄ-ի նախկին սահմաններ: «Հարկ կլինի ճշգրտել սահմանագիծը, գտնել նորը, ինչն առանց Ստեփանակերտի հնարավոր չէ լինել», գրում է նա:

Հոդվածի հավելվածում Կազիմիրովը բերում է 1992-94 թթ. ռազմական գործողությունների ընթացքում հրադադարի խախտման ժամանակագրությունը: Պարզվում է, որ Հայաստանը եւ Լեռնային Ղարաբաղը միայն, երկու անգամ են խախտել Ռուսաստանի կամ Մինսկի խմբի միջնորդությամբ նախապես համաձայնեցված հրադադարը, մյուս բոլոր դեպքերում, շուրջ 20 անգամ Ադրբեջանն է վերսկսել ռազմական գործողությունները: Բերենք դրանցից մի քանի օրինակ:

1993 թ. մարտի 1-ին Ռուսաստանի եւ Թուրքիայի արտգործնախարարները պայմանավորվեցին միասին այցելել հակամարտության գոտի, տեղում հասնելու կրակի դադարեցմանը: Սակայն Բաքու այցելելուց հետո Թուրքիայի արտգործնախարարը, բնականաբար, Բաքվի հորդորով հակամարտության գոտի համատեղ այցը հնարավոր համարեց, եթե հայերը դուրս գան Շուշիից եւ Լաչինից: Մոտ մեկ ամիս անց, նշում է Կազիմիրովը, ղարաբաղյան ուժերը «գրավեցին Քելբաջարի շրջանը»:

1993 թ. հուլիսի 2-ին ռուսական միջնորդության արդյունքով ղարաբաղյան կողմը համաձայնություն տվեց ռազմական գործողությունները Աղդամում եւ Մարտակերտում, ինչպես նաեւ Ֆիզուլիում եւ Հադրութում դադարեցնելուն, սակայն Ադրբեջանը որեւէ պատասխան չուղարկեց Մոսկվա: Հուլիսի կեսերից հետո ռազմական գործողությունները վերսկսվեցին, իսկ 23-ին ղարաբաղյան ուժերն իրենց վերահսկողության տակ վերցրին Աղդամը:

Ինչպես իր նախկին հոդվածներում, Կազիմիրովն այս անգամ էլ ուշադրություն է հրավիրում 1993 թ. հոկտեմբերից դեկտեմբեր ընկած ժամանակահատվածին, երբ Բաքուն լայնածավալ ռազմական գործողություններ սկսեց, որի պատճառով անփառունակ պարտություններ կրեց՝ մեկը մյուսի հետեւից կորցնելով «հանրապետության հարավ-արեւմտյան հատվածը»:

Ռ. Հ.

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ԱՄՆ տարածք են թափանցել 6 վտանգավոր ահաբեկիչներ

Մասաչուսեթսի նահանգի իրավապահ մարմինները որոնում են 4 չինացիների եւ 2 իրաքցիների, որոնք ըստ երեւույթին մտադրվել են «կեղտոտ» միջուկային ռումբ պայթեցնել Բոստոնի շրջանում:

CNN հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ կասկածելի 6 անձանցից 4-ի ինքնությունը հայտնի է: Հետաքննությունների դաշնային բյուրոն իր տեղեկություններն ստացել է Կալիֆոռնիայից եւ հայտնել է Մասաչուսեթսի նահանգի իրավապահներին: Կալիֆոռնիացի անանուն աղբյուրը (մի տղամարդ) ՀԴԲ-ին տեղեկացրել է, որ ինքը 6 անձանց օգնել է Մեքսիկայից ապօրինաբար անցնելու ԱՄՆ տարածք: Հետագայում իմանալով, որ նրանք ահաբեկչություն են նախապատրաստում, ինքը զղջացել է արածի համար եւ որոշել է նախազգուշացնել ամերիկյան հատուկ ծառայություններին:

Չինացի 4 կասկածյալների լուսանկարները տարածված են: Նրանցից ոչ մեկի անունը չկա ավելի վաղ ԱՄՆ իշխանությունների կազմած ահաբեկիչների ցանկերում: Չորս չինացիները կրթությամբ ֆիզիկոսներ են:

Բոստոնի ոստիկանությունը պաշտոնապես հայտարարել է՝ որոնվում են ՉԺՀ 4 քաղաքացիներ՝ 2 կին եւ 2 տղամարդ: Նրանց անուններն են Ժենգրոն Լին, Վեն Կին Ժեն, Հյուին Չեն եւ Գուոժի Լին: Ինչ վերաբերում է կասկածյալ 2 իրաքցիներին, ԱՄՆ ոստիկանությանը հայտնի չեն նրանց անունները կամ սեռը: Չկան նաեւ լուսանկարներ:

Վերահաս վտանգի մասին իրավապահ մարմիններին զգուշացրած անանուն աղբյուրը պնդում է, որ մոտ ժամանակներս ահաբեկիչների խումբը Մեքսիկայից ստանալու է միջուկային նյութեր: Թերեւս խոսքը «կեղտոտ» ռումբի մասին է: Դա մի լիցք է, որտեղ սովորական պայթուցիկը զուգորդվում է բանեցված ռադիոակտիվ նյութերի հետ: Նման ռումբը չի կարող մեծ ավերածություն գործել, բայց ռադիոակտիվությամբ կվարակի զգալի տարածքներ:

Մասաչուսեթսի նահանգապետ Միթ Ռոմնին ստիպված Բոստոն է վերադարձել Վաշինգտոնից, որտեղ երեկ ներկա էր գտնվելու Նախագահ Բուշի պաշտոնավարության արարողությանը:

Սենատը հաստատեց Կոնդոլիզա Ռայսի թեկնածությունը

ԱՄՆ Կոնգրեսի արտաքին գործերի հանձնախումբը հաստատեց Կոնդոլիզա Ռայսի թեկնածությունը, որին Նախագահ Բուշն առաջադրել էր պետքարտուղարի պաշտոնում: BBC-ն հաղորդում է, որ Սենատի որոշումն

ընդունվել է երկօրյա լսումներից հետո, որոնց ընթացքում Ռայսը պաշտպանում էր Իրաքի նկատմամբ Բուշի նախկին վարչակազմի դիրքորոշումը:

Սենատի հաստատումից հետո Ռայսը երեկ ԱՄՆ պետքարտուղար դարձավ Նախագահ Ջորջ Բուշի պաշտոնակալման հետ գրեթե միաժամանակ: Ռայսն առաջին սեւամորթ կինն է ԱՄՆ պետքարտուղարի պաշտոնում:

Հանձնախմբի անդամ 18 սենատորներից Ռայսի թեկնածությանը դեմ են քվեարկել դեմոկրատներ Ջոն Քերին եւ Բարբարա Բոքսերը: Դեմոկրատ սենատորներից ոմանք լսումների ժամանակ Բուշի վարչակազմին մեղադրել են Իրաքի պատերազմն արդարացնելու նպատակով ամերիկացիներին խաբելու մեջ:

Երբ Ռայսին հարցրել են, թե նա իր նախորդի՝ Քոլին Փաուելի պես կպաշտպանի՞ արդյոք սեփական տեսակետները Նախագահի հետ տարաձայնությունների ծագման դեպքում, նա պատասխանել է, թե Բուշն իրենից ակնկալում է «ամենաանկեղծ խորհուրդները»: Միաժամանակ նա ավելացրել է, որ վերջին հաշվով կառավարությունը պետք է միաձայն խոսի «Նախագահի գլխավորությամբ»:

Ցունամիի զոհերի թիվը հասել է 220 հազարի

Ինդոնեզիայի իշխանությունների հրապարակած վերջին տվյալները վկայակոչելով Ֆրանս Պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ դեկտեմբերի 26-ին Հնդկական օվկիանոսում տեղի ունեցած ցունամիի զոհերի ընդհանուր թիվը հասել է 220 հազարի: Միայն Ինդոնեզիայում զոհվել է 116320 մարդ: Պատճառն այն է, որ ցունամիին նախորդել էր անչափ ուժգին՝ 9 մագնիտուդանոց երկրաշարժ, որի էպիկենտրոնը հեռու չէր Սումատրա կղզուց: Միայն Աչեհի նահանգում անհետ կորած անձանց թիվը հասնում է 6220-ի:

Ինդոնեզիայի Նախագահ Սուսիլո Բամբանգ Յուդոյոնոն լրագրողներին հայտնել է, որ շատ օգնության ճամբարներում մինչեւ օրս մնում են 500 հազար անձինք: Նրա խոսքերով, զոհերի ստույգ թիվը թերեւս երբեք էլ հայտնի չդառնա:

Հանուն խաղաղության Սիրիան կհրաժարվի ռուսական նոր հրթիռներից

Սիրիային ռուսական նոր հրթիռների վաճառքի գործարքը տեղի չի ունենա: Սիրիական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ գործարքի չեղարկման պատճառը «Մերձավոր Արեւելքի ներքին խնդիրներն են»: Բացի դրանից, նոր հրթիռներից հրաժարվելով, Սիրիան ընդգծում է, որ «տարածաշրջանի խաղաղեցման գործընթացը երկրի կառավարության գլխավոր գերակայությունն է»:

Միեւնույն ժամանակ սիրիական թերթերից մեկը գրում է, որ Սիրիան իրեն իրավունք է վերապահում ձեռք բերելու զենք, որն անհրաժեշտ է «իսրայելական սպառնալիքին դիմակայելու» համար:

Այս կապակցությամբ Ռուսաստանում Իսրայելի նախկին դեսպան Արիե Լեւինը հայտարարել է, որ իր կարծիքով, ՌԴ իշխանությունները չեն հրաժարվի հրթիռներ վաճառելու մտադրությունից, «ինչպես չհրաժարվեցին Իրանին միջուկային տեխնոլոգիաների վաճառքից»: Լեւինի տվյալները վկայակոչելով Կուրիեր գործակալությունը նշում է, որ Ռուսաստանի պետգանձարանն ամեն տարի նման գործարքներից 2 մլրդ դոլար է ստանում:

Տվյալ դեպքում խոսքը Սիրիային ռուսական «Իսկանդեր» եւ «Իգլա» հրթիռային նորագույն համակարգեր վաճառելու մասին է: Իսրայելական լրատվամիջոցներն օրերս գրել էին, թե ռուսական հրթիռների վաճառքի գործարքն ստորագրվելու է հունվարի վերջերին Սիրիայի նախագահ Բաշար Ասադի Մոսկվա կատարելիք այցի ժամանակ:

Վիետնամում թռչնագրիպից 18-ամյա աղջիկ է մահացել

Վիետնամի Տիենզզյան նահանգում թռչնագրիպից մահացել է 18-ամյա մի աղջիկ: Տեղական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ 2004 թ. դեկտեմբերի 28-ից մինչեւ օրս երկրի առողջապահական ծառայություններն արձանագրել են մարդկանց վիրուսի փոխանցման 7 դեպք: Հիվանդներից 6-ը մահացել են: Մասնավորապես «Ազգը» գրեց Հոշիմին քաղաքի հիվանդանոցներից մեկում հունվարի 10-ին 16-ամյա մի աղջկա մահվան մասին:

Չորեքշաբթի օրը Հոշիմինի արեւադարձային հիվանդությունների հոսպիտալ են բերվել թռչնագրիպով վարակված 3 նոր հիվանդներ:

Վիետնամի գյուղնախարարության անասնաբուժական վարչության տվյալներով, վտանգավոր հիվանդության համաճարակն ընդգրկել է երկրի 18 նահանգ: Տեղական իշխանությունները եւ անասնաբուժական ծառայությունները փորձում են կանխել համաճարակի հետագա տարածումը:

Պ. Ք.

Բրազիլիայում ծնվել է 7,57 կիլոգրամանոց տղա

Նորածին հսկայի մայրը 38-ամյա Ֆրանցիսկա Ռամոս դոս Սանտոսն է: CNN հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ նա առայժմ հիվանդանոցում է եւ բժիշկների հսկողության տակ:

Բժիշկները նշել են նորածին Ադեմիլսոնի խոշոր չափերի պատճառը: Բանն այն է, որ մայրը տառապում է շաքարախտից: Հղիության ժամանակ նա չի հետեւել իր արյան մեջ շաքարի մակարդակին: Հիվանդությունը ժառանգաբար անցել է որդուն:

Ներկայումս կաթոցիկով նորածնի օրգանիզմ է մտցվում գլյուկոզա: Տղան ունի նաեւ շնչառական խնդիրներ: Չնայած այս ամենին, բժիշկներն ասում են, որ ապագայում նա առողջության հետ կապված լուրջ բարդություններ չի ունենա:

Երեխան ծնվել է կեսարյան հատումով, բժիշկների խոսքերով, ներկայումս մայրը եւ երեխան «համեմատաբար լավ վիճակում են»:

Ադեմիլսոնը 5-րդ երեխան է դոս Սանտոսի ընտանիքում: Նախորդ 4 երեխաները ծնվել են բնականոն քաշերով:

Մշակույթ

Վաղուց են մտածողները կանխատեսել գեղարվեստական ձեւերի սպառվածությունը, մարդկության հոգեւոր սնանկությունը, կասկածի տակ առել նրա կուլտուրական հեռանկարը, հաստատել, որ գալիս են «միաչափ» մարդու, «ոգու սովի», ամբոխի եւ միջակության թագավորության ժամանակները: Բնականաբար, համաշխարհային այդ հոսանքից չէինք խուսափելու նաեւ մենք: Եվ այն, ինչ տեսնում ենք արդի հայ գեղարվեստական կյանքում, դրա արտահայտությունն ու ապացույցն են: Մեծ է այսօր ստեղծագործական համարձակությունը լկտիության ու սանձարձակության հետ շփոթողների թիվը. փողոցում միզող օտարերկրյա դերասանի խաղը հիացնում է մարդկանց, գրեթե ոչ մի գրական գործ զերծ չի մնում հայհոյանքից ու նայել՝ խորությունը հասկանալու համար: Ի՞նչ խորություն, տիկի՛ն, կամ ինչի՞ խորությունը: Պարոն դեխեղկա... օ՜, ներեցեք: Պարոն դերասան, թեպետ տգիտությանս ու հետամնացությանս պատճառով այդպես էլ չհասկացա, թե ի՞նչ կապ ուներ բեմում կատարվողը Մեծ Լոռեցու ստեղծագործության հետ, բայց եւ այնպես մաղթում եմ Ձեզ հաջողություն Ձեր «ֆալլական» որոնումներում: Ինչքան շուտ գտնեք կորցրածը, այնքան լավ: Դուք մեզնից կազատվեք, մենք էլ ձեզնից ու ձեր օյինբազություններից: Մի՞թե պարզ չէ, ընթերցող, որ ներկայացման բեմադրիչն ու գլխավոր դերակատարը ողորմելի պատկերացում ունեն արվեստի ու նրա նպատակների մասին: Եվ կարի՞ք կա՞ ասելու, որ բեմը սեփական սեռական օրգանները հրապարակավ զննելու վայր չէ, եւ արվեստն քաղաքական գործիչներին, կուսակցությունների ու հասարակական կազմակերպությունների պարագլուխներին, ինչպես եւ՝ բանվորին ու վարորդին, մսավաճառին ու կոշկակարին, որոնք հետո դառնում են քաղաքական գործիչ, կուսակցության ու հասարակական կազմակերպության պարագլուխ: Ասացեք, խնդրեմ, ո՞վ կարող է պսեւդոնորարարներին հասկացնել, որ արվեստը հիվանդություն ու զառանցանք չէ, վեր է իրեն ծնունդ տվողի անձից:

Ինչպե՞ս նրանց բացատրել, որ արվեստի շնորհիվ ստեղծագործողը հաղթահարում է իր անհատական, սուբյեկտիվ կեցության սահմանափակությունը, ճեղքում, դուրս գալիս իր հոգեկան աշխարհի նեղ ու մութ լաբիրինթոսից, անցնում վերանձնականի ու վերհոգեկանի, այլ կերպ ասած՝

Արատավոր շրջան

Արվեստագետի մտորումները ժամանակակից «արվեստի» մասին

պոռնոգրաֆիայից, իսկ ստեղծագործողի օժտվածության որոշիչն է դարձել համասեռական լինելը: Եվ ուրեմն, «ստեղծագործող»՝ կուզես միզիր ու մերկացիր բեմում, կուզես թքիր ու հայհոյիր, ձեռք բռնող չկա: Ազատ ես, միջավայրը թույլ է տալիս ու ծափահարում: Իզուր չէ ասված, որ հայ թատրոնը, ինչպես եւ հայ գրականությունը, փողոցում ընկած հասարակական կշեռք է, որի վրա բարձրանում է ամեն մի անցորդ՝ իր ծանրությունը կշռելու համար: Բարձրանում է իր կեղտոտ տրեխներով, տրորում մեր ճաշակն ու ըմբռնումները եւ նորից գլորվում ցեխի մեջ: Սա դառնում է չափանիշ՝ արատավոր շրջապտույտի մեջ առնելով երիտասարդներին՝ իմ սերնդակիցներին ու գործընկերներին: Ցավոք, այս մոլորություններն ունեն իրենց «հովանավորները»՝ տարիքով հասուն, խելքով տհաս, օժտվածությամբ փոքր, վաստակով չնչին, եւ, այդուհանդերձ, հասարակության հարգանքն ու ճանաչումը վայելող:

Իր նմանին գրավելու եւ հիացնելու նպատակով աքաղաղը լարում է կոկորդն ու երգում, սիրամարգը ցուցադրում է պոչը, էշը՝ զռռում, այծը՝ մկկում, ոչխարը՝ բառաչում: Բնության զավակներից եւ ոչ մեկի մտքով չի անցնում գրավել իր ցեղակցին՝ հետույքը, կամ, առավել եւս, սեռական օրգանը ցուցադրելով: Այդ բանն անցնում է նրանց ավագ եղբոր՝ հայ դերասանի մտքով, որ թատրոն է կանչում հասարակությանը եւ հանգիստ ու անկաշկանդ իջեցնում ներքնազգեստը: Բեմում, անմիջապես հանդիսականի քթի տակ մերկանում է դերասանի միակ «գեղարվեստական» (եւ ոչ միայն «գեղարվեստական») արժեքը: Նայիր, հանդիսատե՛ս, ու ներշնչվիր: Բայց ահա վերջերս բեմադրված «Լոռեցի Սաքոն» ներկայացման գլխավոր դերակատարը մեզ անհայտ պատճառներով կորցնում է իր այդ արժեքը: Խե՜ղճ դերասան, ամեն ինչդ տեղն էր՝ ծաղիկ էլ հանեցիր: Եվ հանուն ճշմարտացիության, որ չլինի այնպես, թե հանդիսականը բավականություն չստանա, նա իր երկու հակառակ սեռի երիտասարդ խաղակիցների ու ողջ դահլիճի առջեւ ցույց տվեց իրողությունը: Դերասանուհիները ճչացին, բայց ի՜նչ փույթ. դահլիճն էր ցնծության մեջ: Էսթետիկական հաճույքի՞ց էր, թե մեկ ուրիշ բանից, դահլիճում նստածները ոգեւորվեցին ու ծափահարեցին, հիացան ու զարմացան. ի՜նչ մտահղացում, ինչպիսի՜ վճիռ: Բրավո՜, բի՜ս: Տեսածից շփոթված մի կին էլ հայտարարեց, թե հարկավոր է երկրորդ անգամ էլ՝ անառողջ սեռական կյանքն իրականացնելու, բարդույթները հաղթահարելու միջոց: Եթե սա եզակի դեպք լիներ, բացառություն, խոսքս թերեւս դիտվեր որպես սովորական մի չարախոսություն թատրոնի շուրջ:

Բեմում, սակայն, սեռական այս բրավադոն սովորական մի բան է դարձել ահել ու ջահել դերասանների համար: Եվ այս ախտով են վարակված ոչ միայն թատրոնի մարդիկ, այլեւ՝ գրչի: Ահա բացում եմ ինձ ծանոթ երիտասարդ մի գրողի մեկ տարի առաջ լույս տեսած գիրքը: Եվ ի՞նչ: Սեռական հակում խորթ մոր հանդեպ, մազոտ կանացի ոտքեր, ուռած ու պրկված որովայն, ցցուն պտուկներ, խանդ, հիվանդ ցանկություններ, պաթոլոգիկ զգացումներ, զուգարան, լոգարանում ջրի հետ տարալուծված արյան մեջ՝ դի, որ կարողանում է խոսել, սիրային ֆիլմեր, մահ ու տառապանք եւ այլն: Զգո՞ւմ եք գրքի զարշահոտությունը: Ու այս ամենն այնպիսի՜ անհավանական անհեթեթության հասնող կապի ու հարաբերության մեջ, որ վեր ես թռչում տեղիցդ՝ ծերուկ Լիրի խոսքերը բերանիդ. «Հիմա կխելագարվե՛մ»...

Ահա, թե ինչպես է լինում, որ առօրյա կյանքում միանգամայն նորմալ մարդը գրիչ վերցնելով հասնում է խենթության դուռն ու հետ գալիս, երբեմն էլ հետ չի գալիս, մնում է այնտեղ: Իսկ այս խեղդվածի ջատագովը, ոչ ավել, ոչ պակաս, Գրողների միության արձակի սեկցիայի վարիչն է: «Ուշադիր եղիր, ընթերցո՛ղ, հրամայում է նա, այս գիրքը մեծ ապագա է գուշակում»:

Այո՛, կասենք մենք, այնքան մեծ ապագա, որքան Ձեր ներկան է: Այս գրականությունը ոչ էկզիստենցիալիզմի, ոչ էլ աբսուրդի հետ կապ ունի. սա մի սովորական «բախչագող» է եւ՝ անհաջող «բախչագող»: Մեկը չկա՞, որ ասեր՝ ա՛յ տղա, ի՞նչ ես մտնում ուրիշի բոստանները ու այնտեղից դուրս բերում քաներ, որոնք վաղուց սպառվել ու ավարտվել են իրենց իսկ հողում: Ի՞նչ կապ ունի քո գրածը մեր ազգային խառնվածքի, էթնոհոգեբանության ու աշխարհայացքի, մեր հոգեւոր ձգտումների ու պահանջների հետ: Վերջապես, ի՞նչ կապ ունի գրածդ գրականության հետ:

Չէ, հասկանում եմ՝ խենթ ձեւանալն այսօր մոդա է, անհամեստ մարդկանց ինքնատիպ երեւալու միակ հնարը: Բայց դա էլ փրկություն չէ նրանց համար. հոգեկան շեղումները հատուկ են ոչ միայն բացառիկներին, ինչպես կարծում են մեր գրողները, այլեւ՝ սովորական մահկանացուներին, ասենք՝ տրանսսուբյեկտիվի ոլորտ՝ կյանքի կոչելով այն ուժերը, որոնք փրկում են միջավայրը, ազգը, մարդկությունը հոգեկան ու ոգեկան տկարությունից, անխորհուրդ գոյությունից: Մտածե՞լ են նրանք երբեւէ, թե ի՞նչ են արվեստում մարդկայինն ու պատմամարդկայինը, իռոնիան, բարոյականը, էսթետիկական հենակետը եւ հոգեբանական հեռավորությունը՝ որպես գեղագիտական սկզբունք: Քանի՞սն են մեզանում գիտակցում, որ կենսական հում նյութը (ապրումները, անձնական դիտումները, փորձը եւ այլն) չի տեղափոխվում արվեստ, այլ ենթարկվում է ստեղծագործական փոխակերպման, որ արվեստում պատկերվում են ոչ թե զգացմունքները, այլ դրանց մորֆոլոգիան, ոչ թե ապրումը, այլ դրա ակնարկն ու նշանը, ոչ թե առարկան, այլ դրա գաղափարն ու սիմվոլը: Հակառակ դեպքում արվեստը վերածվում է նեւրոզի, մի բան, որ տեղի է ունենում մեր նորմալ աննորմալների հետ: Ինչպես ասում են՝ արվեստը ծամոն չէ, որ ամեն մեկն իր բերանն առնի ու ծամի: Բայց այստեղ նայեք ու տեսեք, թե ինչ դյուրությամբ է ծամում ու թքում մեր կրոնն արձակի սեկցիայի վերոհիշյալ պարոնն իր «Գիրղուշ» պատմվածքում. «Բա հո չե՞մ թողնի գլուխս մուֆթա ուտենի էս ուսուցիչը (այսինքն՝ Քրիստոսը- Ա. Խ.), էսի ախր լրիվ ֆազերը գցած ա, մենակ ես չեմ ասում, իրա ծնողն էլ ա ասում, տո հենց սաղ աշխարհն ա ասում, ախպեր: Էն ագարկին ավելի ա հարգում ու սիրում, մենակ տենաս ոնց ա ֆնֆշանում, շոյում՝ «Մարիամիկ ջան, քուր ջա, կյա՛նք, էնքան մորս նման ես... Ո՞նց ես, հեչ ի՞նչ արիք աղջկերքով, ո՞ր գյուղը մտաք, ո՞ւմ համոզեցիք, հո խաբրիդ չկպա՞ն, գիդաս չէ՞, ամեն օր քու փրկության համար աղոթում եմ հորս, կծեմ էն սիրուն թշերդ»: Ղզիկ, անլուրջ մարդ»:

Այս սրբապղծությանը գիր-ղուշային բառապաշարով չպատասխանելու համար գերադասում եմ լռել: Մտածիր ու խոսիր դու՝ քրիստոնեության ընդունման 1700-ամյակ տոնող հայ հասարակություն:

Կարելի է շարունակել ու համրել արատավոր այս շղթայի օղակները, բայց մի խոսեցրեք, Աստված կսիրեք, «թե չէ մի դաչաղ կը դառնամ ես էլ...»:

Կանցնեն անառագաստ մեր ժամանակները, կգա՛ մաքրաբեր քամին ու կսրբի աշխարհի երեսից այս կեղտն ու փոշին, եւ ապագայի մարդը կշրջվի ձեր հիվանդ մտքի վիժվածքներից, կարհամարհի ձեր ապարդյուն ու անհեթեթ գոյությունը:

ԱՐԱ ԽԶՄԱԼՅԱՆ,
Արվեստագիտության թեկնածու

ՑՈՒՑԱԴՐՎՈՒՄ Է ԵՐԵՎԱՆԻ ԷԿՐԱՆՆԵՐԻՆ

Ալեն Բերբերյանի «Կորսիկական քննությունը»

«Կարելի՞ է արդյոք կասկածել կորսիկացիների առնչությամբ: Այո, եթե դա զգուշորեն անում են իրենք՝ կորսիկացիները, եւ ծիծաղում են ուրիշների»: Սա է Պետիյոնի նկարած պատկերապատումի (կոմիքսի) հիմնական գաղափարը, որից ներշնչվել է ֆրանսահայ կինոբեմադրիչ Ալեն Բերբերյանն իր «Կորսիկական քննություն» ֆիլմը նկարահանելիս:

Կորսիկացիների խնդիրներն արծարծելիս հիրավի մեծ ճարտարություն է անհրաժեշտ, քանզի Ֆրանսիային պատկանող Կորսիկա կղզում կան ինչպես ֆրանսամետ ուժեր, այնպես էլ ազգայնականներ: Փարիզի «Աշխարհ» թերթը գրում է, որ Ալեն Բերբերյանի նկարահանած կատակերգությունը կարելի է հաջողված համարել թեկուզ այն իմաստով, որ Ժան Ռենոյի մարմնավորած մաֆիական կերպարը որեւէ դժգոհության պատճառ չի դարձել:

Հաջողված են թե՛ դերասանական խաղը, թե՛ սցենարը, թե՛ Կորսիկայի բնության ու գյուղերի տեսարանները եւ թե՛ Ալեքսանդր Դեպլայի երաժշտությունը, որն ընդմիջարկվում է կորսիկական բազմաձայն երգեցողությամբ: Գլխավոր դերակատարներ Քրիստիան Կլավիեի եւ Ժան Ռենոյի համոզիչ խաղն արդեն իսկ հաջողության գրավական է:

Բերբերյանի ֆիլմի հերոսները չեն փիլիսոփայում եւ ոչինչ չեն դատապարտում: Բայց ֆիլմում կան զվարճախոսություններ, ծաղրաբանություն եւ մի շարք իրավիճակներ, որոնք դիտելիս հանդիսականը ժպտում է, քանզի ծանոթ են իրեն: Սա իրոք ժողովրդական կատակերգություն է:

Պ. Ք.

Մարգար Մելքոնյանի «Իմ եղբոր ճանապարհը» հուշագրությունը պատրաստ է

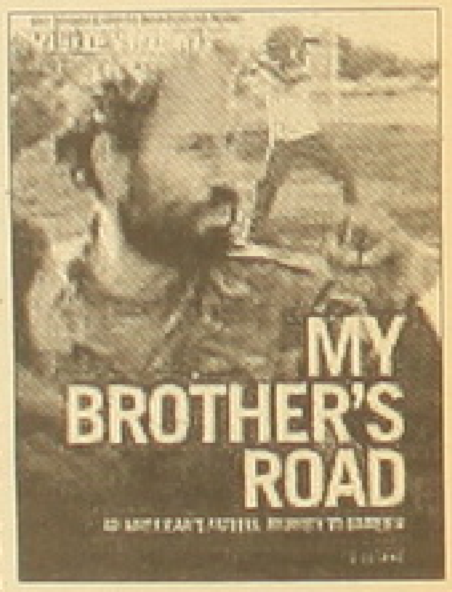

Ութ երկար տարիների քրտնաջան ուսումնասիրությունների արդյունքում հայտնի ազատամարտիկ Մոնթե (Ավո) Մելքոնյանի եղբայրը՝ Մարգար Մելքոնյանն ավարտել է իր վաղամեռիկ եղբոր կենսագրահուշագրական հատորը, որը վերնագրել է «Իմ եղբոր ճանապարհը»: Հաղթահարելով տպագրական բազմաթիվ դժվարություններ, գիրքը փետրվարի 1-ին ԱՄՆ-ում պաշտոնապես կտպագրվի «I. B. Tauris» լոնդոնյան հրատարակչության կողմից:

«Դա երրորդ սերնդի կալիֆոռնիաբնակ մի երիտասարդի մասին է, որը հնէաբանության ֆակուլտետի խոստումնալի ուսանող էր, գործադուլի ղեկավար՝ հեղափոխական Իրանում, ոստիկան՝ Բեյրութում, պարտիզանական մարտիկ Ղարաբաղում եւ փախստական՝ մի տասնյակի հասնող անվտանգության մարմիններից», գրում է Մարգարը: Գիրքը ոգեշնչող մի պատմություն է, որի մասին հայտնի գրող, պատմաբան Քրիստոֆեր Ուոլքերն ասել է. «Գրված է նվիրվածության մի այնպիսի զգացումով, որը չի ընկնում շովինիզմի կամ սենտիմենտալիզմի ծիրանները»:

Գրքի լույսընծայման մասին գրելով, Մարգար Մելքոնյանը հայտնում է, որ գրքի վաճառքից ստացված հասույթը հատկացվելու է Մոնթե Մելքոնյանի անվան հիմնադրամին, որը Հայաստանում ամենակարիքավորների հոգսերն է թեթեւացնում բարեգործության միջոցով:

Հ. Ծ.

Համշենահայոց ձայնը Երեւանից

Հայկական ինքնատիպ հավաքականություններից է համշենահայությունը: Նրա հայրենաբնակ հատվածը 17-19-րդ դդ. բռնի իսլամացված, մյուս մասը՝ հիմնականում Աբխազիայի եւ Ռուսաստանի Դաշնության Կրասնոդարի երկրամաս գաղթած, այսօր էլ դիմագրավում են բազմաթիվ հարցեր՝ կապված մեր տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական եւ այլ զարգացումների հետ: Այս, ինչպես եւ համշենահայության պատմության, ազգագրության, բանահյուսության, գրականության ու զանազան հարցերին է նվիրված **«Ձայն համշենական»** ամսաթերթը, որը լույս է տեսնում 2004 թ. օգոստոսից: A-3 չափի 12 էջ ծավալով թերթի գլխավոր խմբագիրն է վաստակաշատ բանահավաք եւ բանասեր, իսլամացած հայոց հարցերի ուսումնասիրող **Սերգեյ Վարդանյանը**, հրատարակիչն է «Համշեն» հայրենակցական-բարեգործական հասարակական կազմակերպությունը:

Թերթը յուրօրինակ կամուրջ է մայր հայրենիքի եւ արտերկրի համշենահայերի միջեւ, եւ պատահական չէ, որ յուրաքանչյուր համարի տպաքանակի առնվազն 40 տոկոսը՝ 600 օրինակ, ուղարկվում է Աբխազիա եւ Կրասնոդարի երկրամաս, որտեղ հայկական ինքնության նահանջը սրընթաց թափ է ստացել այն պահող կառույցների (դպրոց, եկեղեցի, միություններ եւ այլն) անբավարարության ու ՀՀ-ի ոչ պատշաճ ուշադրության հետեւանքով: Այդ պատճառով էլ, որոշ նյութեր հրապարակվում են ռուսերենով:

«Ձայն համշենականն» ունի խայտաբղետ բովանդակություն. այդ առումով թերթի նյութերի համահավաքը կարելի է նմանեցնել բազմատեսակ ծաղիկներից կազմված փնջի, որն ունի թե՛ յուրահատուկ բույր եւ թե՛ արտաքին ու ներքին ներդաշնակություն: Բովանդակության մասին լավագույնս պատկերացում են տալիս առաջին համարի խմբագրականի հետեւյալ տողերը. «Ձայն համշենական» թերթն իր ընթերցողներին ոչ միայն հանգամանորեն կտեղեկացնի այս գործընթացների մասին (նկատի ունի ինքնության հարցերը- Գ. Յ.), կհրատարակի համշենագիտական արժեքավոր ուսումնասիրություններ, կծանոթացնի Համշենի պատմությանը, մշակույթին, ազգային ավանդույթներին, ծեսերին ու սովորույթներին, բանահյուսությանը, նշանավոր համշենահայերի կյանքին ու գործին, այլեւ կանդրադառնա խնդրո առարկա բազմաթիվ ու բազմաբնույթ այլ հարցերի, լայնորեն կլուսաբանի համշենահայ համայնքների ազգային-հասարակական կյանքի տարբեր բնագավառների խնդիրները: Մոռացության չի մատնվի նաեւ Համշենի գեղեցիկ եւ հարուստ բարբառը, որով կհրատարակվեն բանահյուսության արժեքավոր նմուշներ եւ բարբառով գրող հեղինակների ստեղծագործություններ»: Իհարկե, ներկայացվում է նաեւ հրատարակիչ կազմակերպության գործունեությունը:

«Ձայն համշենականի» առ այսօր լույս տեսած երեք համարները մեզ իրավունք են տալիս թերթն անվանել հանրագիտարան Համշենի հայերի մասին, ու բարեմաղթել, որ նա անխափան շարունակի իր նվիրական առաքելությունը:

ԳԵՎՈՐԳ ՅԱԶԸՃՅԱՆ

Մարզական

Լարված մթնոլորտում

Ռուս լրագրողի դիտարկումները «Փյունիկ»-«Նեւթչի» մրցախաղից

Նախորդ համարում նշել էինք, որ ռուսական լրատվամիջոցներն առանձնակի ուշադրություն չեն դարձնում Մոսկվայում ընթացող «Համագործակցության գավաթի» խաղարկությանը: Եվ կարծես արձագանքելով մեր դիտողությանը, «Գազետա.ռու» ինտերնետային կայքի թղթակից Վիտալի Կուտուզովը հանգամանորեն անդրադարձել է «Փյունիկ»-«Նեւթչի» քառորդ եզրափակիչ հանդիպման ժամանակ «Դինամո» մարզադաշտում տեղի ունեցածին, ինչն, անշուշտ, կհետաքրքրի նաեւ «Ազգի» ընթերցողներին: Ճիշտ է, որոշ եզրահանգումներ գուցե սուբյեկտիվ թվան, սակայն ամեն դեպքում հետաքրքրական են ռուս լրագրողի դիտարկումները:

«Փյունիկ»-«Նեւթչի» հանդիպմանը որոշ մտավախությամբ էին սպասում Մոսկվայի իրավապահները: Ինքներդ եք հասկանում. Ղարաբաղի շուրջ երկու պետությունների սրված հարաբերությունները հնարավոր է անցանկալի միջադեպերի առիթ տային տրիբունաներում եւ խաղադաշտում: Ուստի մինչեւ «Դինամո» մարզադաշտ մուտք գործելը հանդիսականները խիստ զննման էին ենթարկվում: Որպեսզի խուսափեն հնարավոր բախումներից, երկու թիմերի ֆուտբոլասերներին տարբեր տրիբունաներում էին տեղեր հատկացրել: Ոստիկանները պետք է հսկեին տարանջատեին նրանց: Սկզբում ոստիկանները մի փոքր շփոթվեցին: Նրանցից մեկը շփոթելով ազգային դրոշները, հայերին չէր թողնում տեղ գրավել իրենց հատկացված տրիբունայում եւ ուղարկում էր ադրբեջանցիների կողմը: Եվ միայն երբ նրան ցույց տվեցին անձնագիրը եւ բացատրեցին, որ նարնջագույնը միայն Հայաստանի դրոշի վրա է, միջադեպը հարթվեց եւ ոստիկանն այլեւս քաղաքական սխալ թույլ չտվեց:

Մինչ հանդիպումը ադրբեջանցիները փոքրիկ հաղթանակ տոնեցին: Նրանց քանակը ոչ միայն ավելին էր մարզադաշտում, այլեւ նրանք ավելի լավ էին նախապատրաստվել խաղին: Ադրբեջանցիների երկրպագուները խաղի էին ներկայացել ազգային դրոշներով, թմբուկներով, ոմանք ներկել էին երեսներն ազգային դրոշի գույներով, մի մասն էլ թիմի մարզաշապիկներով էր: Խաղից մեկ ժամ առաջ մարզադաշտում ահավոր աղմուկ էր: Հայկական սփյուռքը տրիբունայում ծածանում էր դրոշակները, ցուցապաստառները՝ վանկարկելով «Փյունիկ», «Փյունիկ»...

Երբ «Նեւթչին» նախավարժանքի դուրս եկավ, ադրբեջանական տրիբունայում կրկին մեծ աշխուժություն տիրեց: Յուրաքանչյուր խաղացող կարծես պարտավոր էր ժեստերով, խոսքերով ողջունել հանդիսականներին: Թիմի ներկայացուցիչներից մեկը նույնիսկ զանգահարեց Բաքու՝ հնարավորություն ընձեռելով հաղորդակից դառնալ բուռն ողջույններին: Հայերն այս ամենին մի տեսակ խեթ էին նայում: Եվ երբ «Փյունիկը» մտավ խաղադաշտ, առանձնակի զգացմունքներ չարտահայտեցին: Եվս մեկ հետաքրքրական պահ: Սովորաբար, երբ թիմերը խաղադաշտ են դուրս գալիս, ողջունում են հանդիսականներին: Յուրաքանչյուր թիմ ուղղվեց միայն իր հայրենակիցների կողմը եւ ողջունեց միայն նրանց:

Խաղասկզբից մի քանի րոպե անց տրիբունայում քիչ էր մնացել լուրջ միջադեպ տեղի ունենար: Հայ ֆուտբոլասերների տեղ զբաղեցրած օթյակում կախված էին մրցաշարի մասնակից բոլոր պետությունների դրոշները: Եվ հայերն Ադրբեջանի դրոշի վրա կախեցին իրենց դրոշը: Ադրբեջանական օթյակից անմիջապես ուղղվեցին հայերի կողմը: Ճիշտ է, սկզբում նրանք դիմեցին ոստիկաններին, որոնք սկզբում չընկալելով ծագող բախման էությունը, որոշեցին չխառնվել: Երկու կողմերի միջեւ փոխադարձ մեղադրանքներ, հայհոյանքներ հնչելուց հետո ոստիկանները հրամայեցին հանել Հայաստանի դրոշը՝ ադրբեջանցիներին էլ ստիպելով հեռանալ իրենց տրիբունա: Թեեւ երկու կողմերն էլ պատրաստ էին ընդհարմանը, սակայն զսպեցին իրենց: Խաղից հետո էլ միջադեպեր տեղի չունեցան:

2-0 հաշվի ժամանակ հայ ֆուտբոլասերները ժամանակից շուտ սկսեցին լքել տրիբունան: Նրանք հեռանում էին տխուր դեմքերով եւ պարտության համար մեղադրում էին միայն իրենց ֆուտբոլիստներին: Խաղի ավարտից հետո «Նեւթչին» այնպիսի ցնծություն էր ապրում, կարծես աշխարհի չեմպիոն էր դարձել: Հայ ֆուտբոլիստները սկզբում փորձեցին վիճաբանել մրցակցի խաղացողների (խաղի ընթացքում բախումներ եղել էին խաղադաշտում, բայց ոչ այնքան լուրջ), հետո նաեւ մրցավարների հետ: Ժամանակին միջամտեց թիմի գլխավոր մարզիչը, որին հարկ եղավ նույնիսկ ուժ գործադրել իր ֆուտբոլիստներին խաղադաշտից դուրս հանելու համար:

Խաղից հետո հաջողվեց փոքրիկ հարցազրույց ունենալ «Նեւթչիի» դարպասապահ Հուսեյն Մագոմեդովի հետ:

- Ինչո՞ւ եք այսքան ուրախանում: Կիսաեզրափակիչ մտնելո՞ւ, թե՞ հայերին հաղթելու համար:

- Մենք մարզական լավ արդյունքի հասանք: Եվ դա մեզ համար ամենակարեւորն է: Իսկ խաղից հետո մենք կմոտենանք «Փյունիկի» ֆուտբոլիստներին եւ նրանց ձեռքը կսեղմենք: Կրքերը կհանդարտվեն: Մենք քաղաքականության հետ գործ չունենք:

- Իսկ ինչո՞ւ էիք խաղադաշտում հաճախակի բախվում միմյանց հետ:

- Մենք ֆուտբոլ էինք խաղում, իսկ մրցակիցը փորձում էր մեզ բախման մեջ ներքաշել:

- Կիեւի «Դինամոյի» հետ խաղո՞ւմ էլ նման ոգեւորությամբ եք խաղադաշտ դուրս գալու:

- Իհարկե: Կաշխատենք հաղթել նաեւ նրանց: Իհարկե, «Դինամոյի» հետ խաղում զգացմունքներն այլ կլինեն:

Ավարտելով ռուս լրագրողի դիտարկումները, նշենք, որ հանդիպմանը ներկա է գտնվել 1200 հանդիսական («Դինամոյի» մարզադաշտի օթյակներում տեղերը շատ սահմանափակ են), իսկ խաղը վարել է ռուսաստանցի մրցավար Բասկակովը: «Փյունիկն» այդ խաղում հանդես է եկել հետեւյալ կազմով. *Գեւորգ Կասպարով, Վալերի Ալեքսանյան, Ալեքսանդր Թադեւոսյան, Սարգիս Հովսեփյան, Ռոբերտ Արզումանյան, Աղվան Մկրտչյան, Օկանգ, Կարեն Ալեքսանյան, Լեւոն Փաչաջյան, Ալեքսանդր Պետրոսյան, Տիգրան Դավթյան (Գեւորգ Նռանյան, 68):* Մեր թիմից զգուշացվել է Հովսեփյանը, ավելացված ժամանակում հեռացվել է Ալեքսանյանը:

ԹԵՆԻՍ

Նալբանդյանը մտավ 3-րդ փուլ

Թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունում 2-րդ հաղթանակը տոնեց Դավիթ Նալբանդյանը: Նրա մրցակիցն իսպանացի Սանտյագո Վենտուրան էր: Դավիթից մեծ ջանքեր չպահանջվեցին մրցակցին հաղթելու համար: Առաջին խաղափուլում Վենտուրային չհաջողվեց գեթ մեկ միավոր վաստակել (0-6): Երկրորդ խաղափուլն էլ շահեց Դավիթը (6-3): Ճիշտ է, հաջորդ խաղափուլում Վենտուրան հաղթեց 6-2 հաշվով, սակայն չորրորդն իր օգտին գրանցեց Նալբանդյանը եւ մտավ հաջորդ փուլ: 1/32 եզրափակիչում նրա մրցակիցը կլինի չիլիացի Ֆեռնանդո Գոնսալեսը, որը պարտության էր մատնել ռուսաստանցի Իգոր Անդրեեվին (7-5, 6-2, 6-3): Հաջող հանդես եկան նաեւ Նալբանդյանի հայրենակիցներ, արգենտինացիներ Կորիան ու Կանյասը, որոնք պարտության մատնեցին համապատասխանաբար Մելոյին (6-4, 6-7, 6-3, 7-6) եւ Վերդասկոյին (3-6, 7-5, 6-3, 6-0):

Պայքարից դուրս մնաց Աթենքի օլիմպիական չեմպիոն, չիլիացի Նիկոլաս Մասուն: Գերմանացի Ֆիլիպ Կոլշռայբերի հետ մրցավեճում երկրորդ խաղափուլում նա վնասվածք ստացավ եւ չկարողացավ շարունակել պայքարը: Տղամարդկանց մրցաշարում պայքարը շարունակում են Նադալը, Ռեյնոլդսը, Չելան, Ստեպանեկը, Մելցերը, Դավիդենկոն, որոնք հաջողությամբ հաղթահարեցին 2-րդ փուլի արգելքը:

Կանանց մրցաշարում հաջողությամբ են հանդես գալիս ռուսաստանցի թենիսիստուհիները: Հերթական հաղթանակները տոնեցին Անաստասիա Միսկինան, Տատյանա Պանովան, Ելենա Դեմենտեւան: 2-րդ փուլը հաջողությամբ հաղթահարեցին նաեւ Ռեյմոնդը, Սկյավոնեն, Սմիթը, Դեւենպորտը, Սերենա Ուիլյամսը, Հանտուխովան, Սմաշնովան եւ Դեչին:

Լուիզաոն կխաղա «Սան Պաուլոյում»

2002 թ. ֆուտբոլի աշխարհի չեմպիոն, բրազիլացի հարձակվող Լուիզաոն մինչեւ այս տարվա ավարտը պայմանագիր է կնքել տեղի «Սան Պաուլո» թիմի հետ: Լուիզաոն հայտարարել է, որ այդ քայլն իր կենսագրությունում կարեւոր նշանակություն ունի, եւ ինքն ամեն ինչ կանի, որպեսզի օգնի հանրահայտ ակումբին:

ՀՀ հավաքականը 120-րդ տեղում է

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է ազգային հավաքականների դասակարգման հերթական ցուցակը: Դեկտեմբերի համեմատ ցուցակում փոփոխությունները չնչին են: Հայաստանի հավաքականը 402 վարկանիշով 120-րդ տեղում է՝ նախորդ ամսվա համեմատ նահանջելով մեկ հորիզոնականով: Ցուցակում ամենամեծ առաջընթացն ունեցել է Եթովպիայի հավաքականը՝ վեր բարձրանալով 20 հորիզոնականով: Այժմ եթովպացիները 368 միավորով 131-րդ տեղում են:

Անփոփոխ է մնացել լավագույն տասնյակը, որտեղ իրենց դիրքերն են պահպանել Հայաստանի հավաքականի մրցակիցներ Չեխիայի եւ Հոլանդիայի ընտրանիները: Ռումինացիները մեկ աստիճան վեր են բարձրացել եւ 664 միավորով 28-րդն են: Ֆինները պահպանել են իրենց դիրքը (43-րդ տեղ), իսկ մակեդոնացիները (93-րդ տեղ) ու Անդորրայի հավաքականը (141-րդ տեղ) նահանջել են համապատասխանաբար մեկ եւ երեք հորիզոնականով:

Ներկայացնում ենք դասակարգման ցուցակի լավագույն տասնյակի եւ ԱՊՀ ու մերձբալթյան երկրների հավաքականների ցուցանիշները:

1. Բրազիլիա	842
2. Ֆրանսիա	791
3. Արգենտինա	785
4. Չեխիա	777
5. Իսպանիա	764
6. Հոլանդիա	757
7. Մեքսիկա	753
8. Անգլիա	751
9. Պորտուգալիա	747
10. Իտալիա	738
32. Ռուսաստան	651
47. Ուզբեկստան	598
57. Ուկրաինա	580
66. Լատվիա	560
68. Բելառուս	554
80. Էստոնիա	525
92. Թուրքմենստան	478
100. Լիտվա	472
106. Վրաստան	455
115. Ադրբեջան	431
116. Մոլդովա	428
120. Հայաստան	402
135. Տաջիկստան	354
149. Ղազախստան	313
152. Ղրղզստան	293

Մոուրինյուն ամենաբարձր վարձատրվող մարզիչը կդառնա

«Չելսիի» ներկայիս գլխավոր մարզիչ Ժոզե Մոուրինյուն հնարավոր է դառնա աշխարհում ամենաբարձր վարձատրվող մարզիչը: «Չելսիի» սեփականատեր Ռոման Աբրամովիչը մարզչին 2007-2010 թթ. ժամանակահատվածում առաջարկել է տարեկան 7 մլն եվրո աշխատավարձ: Նման գումար երբեւէ չի առաջարկվել Մեծ Բրիտանիայի թիմերի մարզիչներից ու ֆուտբոլիստներից եւ ոչ մեկին: Ներկայում Մոուրինյուի աշխատավարձը 4.8 մլն եվրո է: Վերջինս առայժմ ոչ մի ձեւով չի մեկնաբանել Աբրամովիչի առաջարկը: Տարեկան աշխատավարձի չափով ներկայում աշխարհի ռեկորդակիրը «Մանչեսթր Յունայթեդի» գլխավոր մարզիչ Ալեքս Ֆերգյուսոնն է (5,7 մլն եվրո):

86 մլն եվրո Ռոնալդինյոյի համար

«Չելսիի» սեփականատեր Ռոման Աբրամովիչը պատրաստվում է իր թիմի համար հերթական «աստղը» ձեռք բերել: Նրա ուշադրության կենտրոնում է հայտնվել իսպանական «Բարսելոնի» հարձակողական ոճի կիսապաշտպան, 2004 թ. աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստ Ռոնալդինյոն: Նա «Չելսիի» գլխավոր մարզիչ Ժոզե Մոուրինյոյի հետ ներկա էր գտնվել «Բարսելոն»-«Ռեալ Սոսյեդադ» հանդիպմանը, որի ավարտից հետո բանակցել էին ակումբի ղեկավարության հետ: Ռոնալդինյոյի համար Աբրամովիչը 86 մլն եվրո էր առաջարկել: Եթե գործարքը տեղի ունենա, ապա դա կլինի ֆուտբոլի պատմության մեջ ամենախոշորը: Հետաքրքրական է, որ չեմպիոնների լիգայի 1/8 եզրափակիչում «Չելսին» մրցելու է հենց «Բարսելոնի» հետ: Ուստի Ռոման Աբրամովիչը Ռոնալդինյոյին թիմ հրավիրելով, ցանկանում է նաեւ թուլացնել առաջիկա մրցակցի կազմը: Բնական է, որ առանց Ռոնալդինյոյի «Բարսելոնին» հաղթելը անգլիացիների համար ավելի դյուրին կլինի:

ARMENTEL
ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

Հայտարարություն

«Արմենտելը» հայտարարում է միջազգային բաց մրցույթ շարժական կապի ծառայությունների բիլինգի պայմանագրային համակարգի մատակարարման համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես տեղական, այնպես էլ արտասահմանյան կազմակերպությունները կամ նրանց ներկայացուցչությունները: Տեղական կազմակերպությունները, որոնք ցանկանում են մասնակցել մրցույթին, պետք է գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում եւ ունենան համապատասխան լիցենզիա:

Մրցույթի առաջարկները կգնահատվեն մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Հանձնաժողովը որոշումներ կընդունի ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Հաղթողին որոշելու կարգը (գնահատման չափանիշները) մանրամասն նկարագրված է կանոնակարգում՝ մրցույթի հրավերում:

Առաջարկի հետ մասնակիցները պետք է ներկայացնեն բանկի կողմից թողարկված երաշխավորագիր (մասնակցության համար): Մասնակցության երաշխավորագրի մանրամասները նշված են մրցույթի հրավերի համապատասխան կետում:

Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ մրցութային լոտի մանրամասն նկարագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով.

«Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ, Ամիրյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ.՝ 374 1 28-70-66, 28-76-55:

Բոլոր հարցերով դիմել հետեւյալ էլ. հասցեով՝ ***mobilling@armentel.com***

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը՝ 2005 թ. մարտի 4-ը, ժամը 12:00-ն:

Մրցույթի հայտերի բացման հասով նիստը տեղի կունենա 2005 թ. մարտի 9-ին, ժամը 11:00-ին հետեւյալ հասցեով. «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ, Ամիրյան 2, 5-րդ հարկ, խորհրդակցությունների դահլիճ:

Իսկ մրցույթի հայտերն ամփոփելու նիստը՝ 2005 թ. մարտի 18-ին, ժամը 15:00-ին, նույն հասցեով:

«ԱՐՄԵՆՏԵԼ» ՀՁ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ծանուցում

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ ՀՐԱՎԵՐ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՓՈՔՐ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանատունը տեղեկացնում է 2005 ԱՄՆ հարկային տարվա ժողովրդավարության հանձնաժողովի փոքր դրամաշնորհների ծրագրի երկրորդ փուլի բացման մասին: Ծրագրի նպատակն է աջակցել ժողովրդավարության զարգացմանը, մարդու իրավունքների նկատմամբ հարգանքի ապահովմանն ու քաղաքացիական կրթության տարածմանը Հայաստանում:

Հիմնական պայմաններ

Ներկայացվող ծրագրերը պետք է վերաբերեն Հայաստանում քաղաքացիական հասարակության խթանմանը, ժողովրդավարական գործընթացների խորացմանը եւ մարդու իրավունքների նկատմամբ հարգանքի մեծացմանը: Ծրագրերը պետք է ուղղակիորեն կապված լինեն ժողովրդավարական հաստատությունների զարգացմանը եւ հստակորեն սահմանեն, թե առաջարկվող գործունեության արդյունքում ինչ որոշակի ժողովրդավարական զարգացումներ տեղի կունենան Հայաստանում:

Ծրագրի շնորհառուներ կարող են դառնալ հասարակական կազմակերպությունները ու անկախ լրատվամիջոցները, որոնց գործունեությունն ուղղված է այս նպատակների կենսագործմանը: Դրամաշնորհները չեն կարող օգտագործվել կուսակցական քաղաքական գործունեության նպատակով:

Դրամաշնորհների գերակշիռ մասի գումարը չի գերազանցի 10000 ԱՄՆ դոլարը, եւ միայն չափազանց լավ հիմնավորված ծրագրերի դեպքում կարող է տրամադրվել մինչեւ 24000 ԱՄՆ դոլար: Շնորհառուների կողմից համաֆինանսավորման աղբյուրների որոնման քայլերը ողջունելի են:

Դրամաշնորհները պետք է օգտագործվեն կոնկրետ ծրագրերի իրականացման համար: Ծրագրային առաջարկներում պետք է ներկայացվեն իրագործվելիք խնդիրները, ակնկալվող արդյունքները եւ շահառուների շրջանակը: Ծրագրերը պետք է համահունչ լինեն կազմակերպության երկարաժամկետ նպատակների հետ: Ծրագրում պետք է նշվի ծրագրային աշխատանքների ժամկետը (ծրագրի սկզբի եւ ավարտի ամսաթվերը), որը չի կարող գերազանցել մեկ օրացուցային տարին:

Անհրաժեշտ է ներկայացնել ծրագրային ծախսերին վերաբերող մանրամասն եւ իրատեսական բյուջե: Բյուջեն հաշվարկվում է ԱՄՆ դոլարով եւ պետք է հստակորեն կապված լինի նկարագրական առաջարկում ներկայացվող ծրագրային աշխատանքներին:

Ներկայացված առաջարկների գնահատման ժամանակ հաշվի է առնվում ծրագրի համապատասխանությունը ժողովրդավարության հանձնաժողովի դրամաշնորհային ծրագրի նպատակներին, նախանշված ծրագրային խնդիրների, գործունեության ճարտավարության եւ շնորհառուների խմբի ընտրության նպատակահարմարությունը, ինչպես նաեւ հայտատու կազմակերպության կարողությունը՝ իրականացնելու առաջարկվող ծրագրային նպատակները:

Դեսպանատունը իրավունք ունի իրականացնելու դրամաշնորհային միջոցների հաշվին իրականացվող ծրագրերի կամ գործողությունների ուղեկցում (մոնիտորինգ): Դրամաշնորհային միջոցների հաշվին ֆինանսավորվող ծրագրի ավարտին շնորհառուն դեսպանատանը պետք է ներկայացնի հաշվետվություն ծրագրի ընթացքի վերաբերյալ (ծրագրային հաշվետվություն) եւ ֆինանսական հաշվետվություն:

Հայտի ձեւերը կամ ծրագրի պայմանների մասին մանրամասն տեղեկություններ կարող եք ստանալ ԱՄՆ դեսպանատնից՝ ք. Երեւան, Բաղրամյան 18 հասցեով (հյուպատոսական մուտք), կամ կարող եք այցելել ԱՄՆ դեսպանատան ինտերնետային էջը՝ http://www.usa.am/announcements.html: Բոլոր հայտերը պետք է լրացվեն անգլերեն լեզվով եւ ներկայացվեն ԱՄՆ դեսպանատան հասարակայնության հետ կապերի բաժին ոչ ուշ, քան 2005 թ. փետրվարի 16-ը (մինչեւ ժամը 17:30):

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը հայտնում է, որ **2005 թ. հունվարի 26-ին** կբացվի ԹՄՄ «Վահան Թեքեյանի անվան» ամենամյա մրցանակաբաշխության

կերպարվեստ անվանակարգի մրցութային ցուցահանդեսը:

Աշխատանքներն ընդունվում են հունվարի 24-ին, ժամը 10:00-18:00:

Ներկայացնել միայն 2003 թ. ստեղծված գործերը:

Բացումը՝ ***հունվարի 26-ին, ժամը 15:00-ին:***

Հասցեն՝ Խանջյան 50, հեռ.՝ 57-02-83:

ՀԹՄՄ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստում

Հունվարի 20-ի նիստում Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ ԿԲ կողմից Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամներ են նշանակվել ԿԲ նախագահ Տ. Սարգսյանը եւ խորհրդի անդամ Կ. Մինասյանը:

ԿԲ խորհուրդը համաձայնություն տվեց «ԱՐԴՇԻՆԻՆՎԵՍՏԲԱՆԿ» ՓԲԸ հասցեափոխությանը՝ Երեւան, Գրիգոր Լուսավորիչ 13 եւ Գրիգոր Լուսավորիչ 13/1 հասցեով, եւ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ «Խորհրդային-1» մասնաճյուղի գրանցմանը՝ Երեւան, Գյուրջյան 10 հասցեով:

Խորհուրդը որոշեց արտարժույթի առք ու վաճառք իրականացնելու լիցենզիաներ տրամադրել Արման Գզիրյանին, Արթուր Հակոբյանին, Ռաֆիկ Հակոբյանին, Սասուն Նազարյանին, Արտակ Շահիջանյանին, Արթուր Քոչինյանին, Անահիտ Վիրաբյանին, Էդուարդ Սանամյանին, Արմեն Մալերյանին, անհատ ձեռնարկատեր Էլմիրա Շառոյանին, Անահիտ Արզումանյանին, Համիկ Իմստիարյանին, Սոֆյա Բաղդասարյանին, Հայկ Մովսիսյանին, «Ինեկորթ» ՍՊԸ-ին, «Բուժարտ» ՍՊԸ-ին, «Ստոլիտոն» ՍՊԸ-ին, «Թրեյդեր» ՍՊԸ-ին, իսկ «Ալտոբոք» ՍՊԸ-ին՝ այլ վայրում եւս արտարժույթի առք ու վաճառք իրականացնելու լիցենզիա:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ARMENTEL
ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

Ի գիտություն «Արմենտելի» Նոր Նորքի 7-րդ, 8-րդ եւ 9-րդ զանգվածների բաժանորդների

Ավարտվել են Երեւան քաղաքի Նոր Նորքի 7-րդ, 8-րդ եւ 9-րդ զանգվածների հեռախոսահամարների վերամիացման աշխատանքները 66 թվային կայանին:

Վերը նշված ԱՀԿ-ի բաժանորդները հունվար ամսվա տեղական խոսակցությունների եւ ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն կարող են ստանալ իրենց սպասարկման բաժնից, Հայփոստի, Հայխնայբանկի, Հայէկոնոմբանկի եւ «Կոնվերս բանկի» համապատասխան բաժանմունքներից՝ առանց վճարման պարտավորության:

Իսկ ***փետրվարի 1-ից*** 66 ԱՀԿ-ի բաժանորդները կվճարեն տեղական խոսակցությունների եւ ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների րոպեավճարի համար: Ձեզ ենք ներկայացնում սակագների գնային տարբերակների գնացուցակը:

Հիմնական տեղական հեռախոսային եւ ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների սակագների գնացուցակ

Հ/հ	Ծառայության անվանումը	Սակագին դրամ	ԱԱՀ	Սակագինը ԱԱՀ-ով դրամ
Գնային տարբերակ 1				
1	Հեռախոսագծի ամսական վարձավճար			
1.1	Բնակիչ բաժանորդ	750	150	900
1.2	Գործարար բաժանորդ	2700	540	3240
2	Տրամադրվող անվճար րոպեների չափաքանակը	360 րոպե ամսական՝ յուրաքանչյուր հեռախոսագծի համար		
3	1 րոպե տեղական խոսակցության սակագին			
3.1	Բնակիչ բաժանորդ			
3.1.1	361-րդ րոպեից մինչեւ 2250 րոպեն	3.33	0.67	4.0
3.1.2	սկսած 2251-րդ րոպեից	6.66	1.34	8.0
3.2	Գործարար բաժանորդ			
3.2.1	361-րդ րոպեից մինչեւ 2250 րոպեն	3.33	0.67	4.0
3.2.2	սկսած 2251-րդ րոպեից	6.66	1.34	8.0
Գնային տարբերակ 2				
1	Հեռախոսագծի ամսական վարձավճար			
1.1	Բնակիչ բաժանորդ	5000	1000	6000
1.2	Գործարար բաժանորդ	7250	1450	8700
2	Տրամադրվող անվճար րոպեների չափաքանակը	2250 րոպե ամսական՝ յուրաքանչյուր հեռախոսագծի համար		
3	1 րոպե տեղական խոսակցության սակագին			
3.1	Բնակիչ բաժանորդ			
3.1.1	սկսած 2251-րդ րոպեից	6.66	1.34	8.0
3.2	Գործարար բաժանորդ			
3.2.1	սկսած 2251-րդ րոպեից	6.66	1.34	8.0
4	Ինտերնետ հասանելիության ծառայության 1 րոպեի սակագին (անկախ ընտրված գնային տարբերակից)			
4.1	Բնակիչ բաժանորդ	0.83	0.17	1.0
4.2	Գործարար բաժանորդ	0.83	0.17	1.0

Ծանոթություն

Հիմնական տեղական խոսակցությունների եւ ինտերնետի հասանելիության ծառայությունների 1 րոպեի սակագները կիրառվում են սույն գնացուցակի 1, 2 գնային տարբերակներով սահմանված անվճար րոպեների չափաքանակները բաժանորդի կողմից օգտագործելուց հետո:

Հիմնական տեղական հեռախոսային եւ ինտերնետի հասանելիության ծառայությունների սակագների գնային տարբերակի ընտրության վերաբերյալ բաժանորդը գրավոր (դիմումի ձեւով) տեղյակ է պահում օպերատորին հաշվետու ամսվա նախորդող ամսվա ընթացքում:

Ըստ վերը նշված գնացուցակի, գործելու է հիմնական տեղական հեռախոսային եւ ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների սակագների գնային 2 տարբերակ, որոնց ընտրությունը բաժանորդը պետք է կատարի ինքնուրույն՝ ելնելով ամսվա ընթացքում իր կողմից կատարվող տեղական խոսակցությունների եւ ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվելու ծավալներից: Գնային ընտրված տարբերակի մասին բաժանորդը հաշվետու ամսվան նախորդող ամսվա ընթացքում գրավոր (դիմումի ձեւով) տեղյակ է պահում օպերատորին՝ իրեն սպասարկող բաժանորդների սպասարկման տեղամասում: Ընտրված տարբերակը փոխելու դեպքում բաժանորդը պետք է վերը նշված կարգով տեղյակ պահի օպերատորին, հաշվետու ամսվան նախորդող ամսվա ընթացքում:

Ընտրությունը ճիշտ կատարելու համար բաժանորդը հիմք է ընդունում իր կողմից հնարավոր օգտագործվող տեղական խոսակցությունների եւ ինտերնետ հասանելիության ծառայությունից օգտվելու ծավալները:

Օրինակ.

Գնային տարբերակ 1

1000 րոպե տեւողության տեղական խոսակցության եւ/կամ ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվելու դեպքում, ընտրելով գնային առաջին տարբերակը, բնակիչ բաժանորդը վճարելու է 900 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ), իսկ գործարար բաժանորդը 3240 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ) հեռախոսագծի վարձ ունենալով 360 րոպե անվճար տեղական հեռախոսային խոսակցությունների եւ/կամ ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվելու հնարավորություն:

Մնացած 640 րոպեի համար բաժանորդը վճարելու է՝

- տեղական խոսակցությունների յուրաքանչյուր րոպեի համար՝ 4 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ),
- ինտերնետ հասանելիության ծառայությունից օգտվելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր րոպեի համար 1 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ):

Եթե բաժանորդը կատարել է 2251 րոպե եւ ավելի տեւողության տեղական խոսակցություն եւ/կամ օգտվել է ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից, սկսած 2251 րոպեից, վճարում է.

- տեղական խոսակցության յուրաքանչյուր րոպեի համար 8.0 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ),
- ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվելու յուրաքանչյուր րոպեի համար 1 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ):

Գնային տարբերակ 2

Ընտրելով այս տարբերակը, բնակիչ բաժանորդը վճարում է 6000 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ), իսկ գործարար բաժանորդը 8700 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ) բաժանորդային վարձ եւ ունենում 2250 րոպե անվճար տեղական խոսակցությունների եւ/կամ ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվելու հնարավորություն:

2251 րոպեից սկսած բաժանորդը վճարում է՝

- տեղական խոսակցությունների յուրաքանչյուր րոպեի համար 8.0 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ),
- ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվելու 1 րոպեի համար 1 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ):

ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 20. 01. 2005 Գինը՝ 100 դրամ